ANUL X No. 2926 — Ediţia de seară — JOUI 28 AUGUST 1897

Abonamente
Incep la 1 şi 15 ale fie-cărei luni
şi se plătesc înainte:
Un an în ţară 30 lei; în străinătate 50 lei
Şase luni 15 „ „ „ 25 „
Trei luni 8 „ „ „ 13 „
Numărul 10 banĭ
In străinătate 15 banĭ

Adevĕrul

'Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ
Se primesc direct la Administraţia ziaruluĭ
Linia pagina VI-a . . . . lei 0.50 banĭ
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 2. „
La un mare număr de liniĭ se fac reducţiĭ din tarif
Numărul 10 banĭ
Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacţia — PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (TELEFON No. 25).
Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ
Administraţia — PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (TELEFON No. 25).

Neînțelegerĭ în guvern

Şase paginĭ
la fie-care ediţie

Presa şi specificul

Sînt atîţia oamenĭ carĭ văd cu ochĭ răĭ libertatea preseĭ. Din cînd în cînd sînt chĭar ziare carĭ o deplîng şi cer restrîngerea eĭ. Oameniĭ carĭ scriŭ aceste rîndurĭ aŭ pĭerdut calitatea de adevăraţĭ ziariştĭ, eĭ s'aŭ pus fie în slujba palatuluĭ, fie în a poliţieĭ, fie a unor partide şi grupărĭ reacţionare carĭ văd cu ochĭ răĭ acest amestec al publiculuĭ, în guvernarea şi stăpînirea ţăreĭ.

Intr'o ţară ca a noastră, în care bunul plac domneşte, presa este singurul control al guvernuluĭ şi sigurul mijloc de a aduce îndreptare, aruncînd lumină asupra atîtor turpitudinĭ şi nelegiuirĭ. Omul din firea luĭ este laş, e lovit şi nu protestează, suferă, dar se teme să facă gură de frica unuĭ răŭ maĭ mare şi graţie acesteĭ conspirărĭ de tăcere, se pot comite crime ne maĭ auzite.

Singură presa este aceea care dă alarmă şi care sileşte stăpînirea să se mişte şi să facă cel puţin un simulacru de dreptate.

In afacerea *specificuluĭ* d-ruluĭ Nicoreanu, cine oare a dat alarma afară de presă? Acest doctor, care de sigur dezonorează breasla din care face parte, de anĭ de zile îşĭ practică această meserie asasină. Nu era zi în care nenorociţiĭ bolnavĭ să nu fie supuşĭ la această tortură, la această crudă încercare, de a lua o micstură infamă care le zguduĭa tot organizmul. Era de ajuns ca vre-un nenorocit să fie maĭ debil, să fie maĭ puţin rezistent, pentru ca *specificul* d-ruluĭ Nicoreanu să-l trimeată pe cea-l'altă lume. Aceasta se practica, cum am zis, de atîta timp, toată lumea ştia obiceĭul acesta sălbatec, colegiĭ omorîtoruluĭ căutaŭ să repare ravagiile făcute de oribilul dicoct, aruncaŭ muşamaua asupra crimelor, militariĭ supuşĭ la această tortură nu crîcneaŭ de frică şi ast-fel în mijlocul capitaleĭ Romînieĭ, în ultimul deceniŭ al veaculuĭ al nouă-spre-zecelea, un asasin a fost tolerat să-şĭ exerciteze această oribilă meserie, fără ca nelegĭuirea să ĭasă la iveală.

Dacă ea s'a aflat, aceasta este graţie preseĭ. Dînsa a dat strigătul de alarmă, ea a arătat ţăreĭ cum se tratează fecĭoriĭ eĭ luaţĭ la armată şi odată alarma dată de noĭ, o întreagă lume a început să vorbească, limbele s'aŭ dezlegat şi sînt teribile toate destăinuirile ce ni se aduc în potriva luĭ Nicoreanu-Borgiea, a acestuĭ patentat omorîtor de oamenĭ, tolerat de corpul medical militar şi încuragĭat poate.

Azĭ nu maĭ e Romîn care să nu ştie ce este *specificul* şi care să nu arunce blestemul asupra aceluĭa care, cu zîmbetul pe buze, criminal inconştient, asasina lumea, ziua 'n amĭaza mare şi a făcut în ţara romînească poate tot atîtea victime ca o epidemie de holeră saŭ de tifos.

Se va face saŭ nu dreptate, nu putem şti. Ceea ce însă este sigur, e că ţara 'ĭ luminată, că opiniunea publică este convinsă şi că ea nu are pentru d-rul Nicoreanu alt epitet, de cît acela de *asasin*.

Fără de presă, crimele acestea rămîneaŭ în umbră, ne ştiute de cît de aceĭa carĭ eraŭ interesaţĭ să le ascundă saŭ de aceĭa cărora le era frică să le descopere. Azĭ crima este descoperită şi dacă nu vom putea suprima pe omorîtorul soldaţilor, putem fi sigurĭ că *specificul* este şi va fi suprimat pentru tot-d'a-una.

Aceasta este o victorie a preseĭ, o dovadă maĭ mult că libertatea tiparuluĭ este indispensabilă şi că sînt criminalĭ aceĭa carĭ cugetă la suprimarea singureĭ libertăţĭ ce ne-a maĭ rămas.

Const. Mille

SATIRA ZILEI

Elixirul specific Nicoreanu

Reclama, pe care am făcut-o în jurul specificuluĭ d-ruluĭ Nicoreanu, a atras asupra luĭ atenţiunea capitaliştilor, carĭ ĭ-aŭ propus să lanseze acest noŭ medicament în întreg universul. Iată un fragment din prospectul care se va publica zilele acestea:

„Specificul e suveran contra vieţilor celor maĭ puternice, poate fi întrebuinţat cu succes contra muştelor, păduchilor de lemn, a soacrelor şi a tutulor unchilor cu moştenire, e medicamentul indicat şi superior tutulor împotriva bătăturilor, a soldaţilor carĭ vor să intre în spital şi poate vindeca orĭ şi ce tumorĭ, precum şi boalele venerice cele maĭ învechite, poate reda puterea virilă şi stîrpeşte moliile, şoarecii, vindecă conjunctivita şi pe nevestele cicălitoare.

Informaţiunĭ se pot lua de la dricarul Haralambie Costescu, de la cimitirele Belu, Sf. Vinerĭ, Ghencea, Colentina şi de la monastirile „Cernica" şi „Pasărea".

Pentru militarĭ gratis".

Periplizon.

Pobiedonosceff

Cine n'a auzit despre acest mare reacţionar care a stăpînit doĭ ţarĭ pînă acum? Autorul tuturor legilor infame ce s'aŭ dat în Rusia, autorul tuturor atrocităţilor, tuturor persecuţiunilor îndreptate contra democraţilor şi neortodocşilor este Pobiedonosceff, preşedintele sinoduluĭ rusesc. Cu numele săŭ mamcle rusoaice aŭ ajuns să sperie copiiĭ.

Acum se pare însă, că i s'a împlinit veleatul. Ţarul are de gînd să facă reforme democratice şi aceasta înseamnă moartea politică a luĭ Pobiedonosceff. Invăţămîntul obligator, uşurarea cenzureĭ preseĭ, mărginirea trimitereĭ în Siberia—toate acestea nu se pot realiza de cît împotriva luĭ Pobiedonosceff... Acesta e decĭ pe ducă...

Inst.

GAZETA PALATULUI

Cînd D. Rubin, primul redactor al ziaruluĭ palatisto-sturdzist *L'Indépendance Roumaine*, a plecat să studieze la faţa loculuĭ, în Macedonia, cestiunea Romînilor de acolo, noĭ ne întrebam ce caută acest ziarist prin aceste locurĭ şi am bănuit că D-sa este trimis de D. Sturdza şi cu cheltuelile guvernuluĭ. Lucrul era foarte plauzibil, de oare-ce ştiut era că ziarul francez îşĭ dăduse deja coatele cu stăpînirea şi ca atare putea să se înfrupte şi din fondurile secrete.

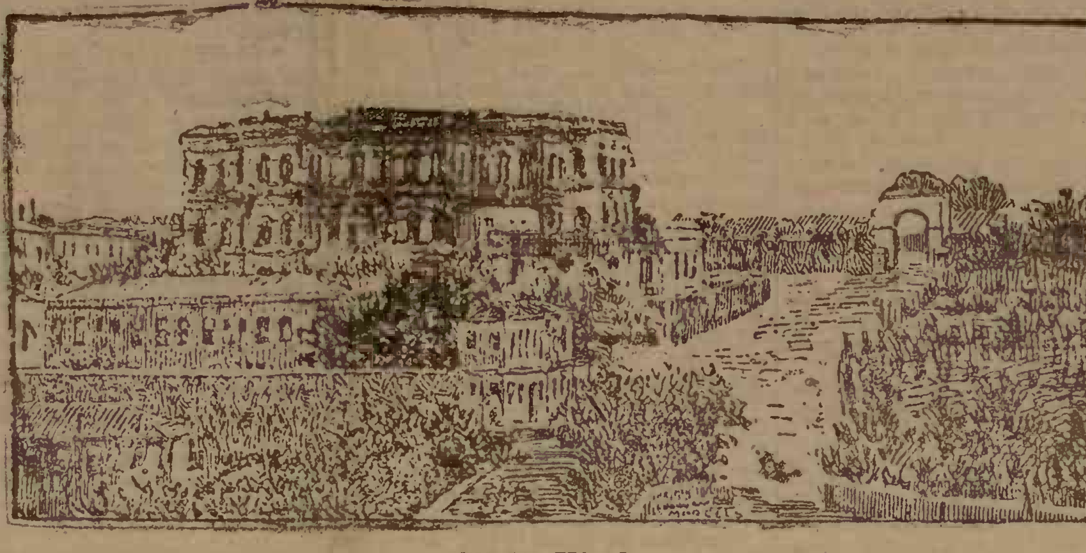
Lucrul este însă maĭ grav, se pare că D. Rubin e trimisul regeluĭ. In adevăr, în ziarul transilvănean *Tribuna* cetim o informaţie, pe care am reprodus-o în coloanele noastre, în care se spune că regele a făcut o anchetă, prin un trimis special, în Macedonia şi că acesta şi-a depus deja raportul. Pe cît noĭ ştim, în ultimul timp alt Romîn n'a fost în Macedonia, afară de D. Rubin. D-sa dar a fost trimisul regeluĭ, de sigur cu baniĭ statuluĭ şi D-luĭ a fost acela care *a studiat*, pentru rege, cestiunea macedoneană, după cum a avut interes Apostol Mărgărit, ca să fie cercetată.

Acest fapt n'are interes de altmintrelea, de cît dintr'un punct de vedere am putea zice *istoric*. Noĭ am afirmat că ziarul *L'Indépendance Roumaine* a ajuns în slujba regeluĭ şi că multe din „campaniile" acestuĭ ziar sînt inspirate de la palat. Azĭ, cînd primul săŭ redactor face anchete pentru rege în Macedonia, e o dovadă maĭ mult, că această foaie este palatistă şi am avut dreptate cînd am tratat-o ca atare, şi pe redactoriĭ eĭ ca pe camarineriĭ şi vizitiiĭ regeluĭ.

Ceea ce era de demonstrat.

Sfinx.

ACTUALITATI

Yildiz-Kiosk.

Reşedinţa sultanilor este pentru moment ĭarăşĭ obĭectul atenţiunilor tuturor diplomaţilor europenĭ. Vechĭa splendoare o'omană pare a fi reînviat pentru un moment, ĭar scenele dramatice şi sîngeroase ce nu odată s'aŭ petrecut în palatul de la Yildiz, par'că sînt pe cale să se repete.

Tot la Yildiz Kiosk va fi găzduit şi regele Carol.

Neînţelegerĭ în guvern

Neînţelegerile între miniştri se înmulţesc în fie-care zi. D. Dimitrie Sturza e foarte nemulţumit de uniĭ dintre colegiĭ săĭ şi meditează o remaniere ministerială pentru la toamnă.

Dar pentru ca să poată face aceasta, D-sa îşĭ dă seama că trebue neapărat să-şĭ asigure concursul D-luĭ Eug. Stătescu în ast-fel de condiţiunĭ, ca actualul preşedinte al Senatuluĭ să nu se opue la remaniare aşa cum voeşte D-sa s'o facă.

Dar în cercurile liberale se consideră planul D-luĭ Sturdza imposibil de realizat. Ceĭ maĭ mulţĭ cred că D. Dim. Sturdza va fi nevoit să se retragă la toamnă.

Situaţia D-luĭ Sturdza

Cel d'întîĭ ministru pe care vrea D. Sturdza să-l scoată din guvern este D. Al. Djuvara.

Acesta a primit deja o teribilă lovitură prin rechemarea D-luĭ Tr. Djuvara de la Constantinopole.

D. Al. Djuvara, cunoscînd hotărîrea primuluĭ ministru în privinţa D-sale, lucrează pe lîngă D. Stătescu ca acesta să pue între cele alte condiţiĭ pentru o conlucrarea cu D. Sturdza, şi menţinerea D-sale la ministerul de justiţie.

După cît se pare însă D. Stătescu nu prea face caz de D. Djuvara, de oare-ce acesta a intrat în guvern contra voinţeĭ D-luĭ Stătescu.

Este decĭ probabil că D. Al. Djuvara, în caz dacă D. Sturdza se împacă cu D. Stătescu şi maĭ rămîne la minister, va fi sacrificat.

D. Djuvara se sileşte să pregătească cîte-va proĭecte de legĭ maĭ importante, pentru ca, eşind din minister, să se poată lăuda, cel puţin, că ar fi făcut ceva dacă rămînea în guvern.

Un conflict

Se ştie de asemenea că guvernul actual este minat şi de un conflict între D-niĭ G. Cantacuzino şi M. Ferichidi.

Ministrul de finanţe face toate mizeriile posibile D-luĭ Ferichidi pentru a-ĭ lua locul. D. Cantacuzino voeşte să ĭa ministerul de interne pentru ca să aĭbă în mîinile sale conducerea partiduluĭ şi, prezidînd la viitoarele alegerĭ, să poată forma Camerele ast-fel, în cît să'şi îndeplinească visul săŭ de aur: ajungerea la preşidenţia consiliuluĭ.

D. Sturdza, care cunoaste gîndul D-luĭ Cantacuzino, se fereşte a cădea în cursă şi de aceea stărue din răsputerĭ să aplaneze conflictul dintre aceştĭ doĭ colegĭ aĭ D-sale şi să menţie pe D. Ferichidi la ministerul de interne.

In tot cazul, chĭar dacă va fi nevoit să cedeze D-luĭ Cantacuzino, nu l'ar sacrifica pe D. Ferichidi, care e unul dintre ceĭ maĭ puternicĭ sprijinitorĭ aĭ D-sale, ci îĭ va da portofoliul justiţieĭ.

Tot D. Stătescu

In sfîrşit situaţia depinde tot de D. Eug. Stătescu. Impăcarea cu D-sa îngrijeşte pe D. Gogu Cantacuzino, ale căruĭa veleităţĭ de şefie nu plac de loc preşedinteluĭ Senatuluĭ.

D. Stătescu s'a pronunţat de maĭ multe orĭ în contra D-luĭ Cantacuzino, care s'a opus cu energie propunereĭ D-luĭ Stătescu de a se retrage partidul acum un an şi a înlesnit formarea ministeruluĭ Aurelian prin intrarea sa în minister.

D. Stătescu a condamnat atitudinea D-luĭ Cantacuzino care, după ce a semnat, împreună cu D-sa şi cu ceĭ alţĭ colegĭ actele pentru izgonirea mitropolituluĭ Ghenadie, a semnat apoĭ cu D. Aurelian actele pentru spălarea mitropolituluĭ.

Este probabil că D. Stătescu se va opune la trecerea D-luĭ Cantacuzino la ministerul de interne.

Tratativele cu D. Stătescu continuă şi, dacă ele vor reuşi, se susţine în unele cercurĭ că D. Cantacuzino se va apropia de aurelianiştĭ.

Concluzie

Concluzia, la care ajung maĭ toţĭ aceĭa carĭ sînt în secretul guvernuluĭ şi cunosc tratativele ce se urmează, este că liberaliĭ, orĭ care ar fi soluţia crizeĭ actuale, nu vor putea da de cît un minister efemer.

Partidul este rupt în maĭ multe grupurĭ şi orĭ-ce soluţie se va da acum, guvernul viitor va avea o opoziţie din sînul partiduluĭ tot aşa de puternică ca şi guvernul actual.

Rep

Gabriel d'Annunzio

Celebrul romancier italian a fost ales deputat al circomscripţieĭ electorale Ortond a More din munţiĭ Abruzĭ. Din 1181 alegătorĭ înscrişĭ, 812 şĭ-aŭ dat voturile lor luĭ Annunzio. In discursul săŭ electoral, care a pus în mişcare toată presa italiană, d'Annunzio a enunţat aceleaşĭ părerĭ, ca şi acele cunoscute din operile sale, şi a declarat că Italia poate să se maĭ ridice din actuala decădere politică, numaĭ reîntorcîndu-se la cultivarea frumosuluĭ, căruĭa ĭ-a datorit mărimea sa în trecut.

Graf.

Dezertările

Am publicat erĭ o ştire foarte gravă venită din Dorohoĭ. Prin acea ştire se spune, că foarte mulţĭ soldaţĭ din regimentul Dragoş dezertează zilnic peste Prut în Basarabia. Cauza dezertăreĭ este răul tratament din partea şefilor.

De mult, foarte de mult vorbim despre răul tratament la care sînt supuşĭ soldaţiĭ în unele regimente, dar nicĭ o dată şefiĭ nu s'aŭ gîndit să ĭa măsurĭ. Din potrivă, în numele unuĭ neînţeles spirit de corp, culpabiliĭ aŭ fost apăraţĭ, ĭar noĭ gazetariĭ am suferit agresiunĭ brutale.

Credeaŭ şefiĭ şi guvernanţiĭ că, terorizînd pe ziariştĭ, vor reuşi să facă să nu se maĭ vorbească despre ororile din cazarme şi ast-fel ororile neştiute vor înceta de a maĭ produce rele. S'aŭ înşelat cum se înşală toţĭ aceĭa carĭ fac asemenea calcule.

Nedreptăţile nepedepsite şi strigătele victimelor înăbuşite exasperează lumea. Şi atuncĭ cînd încrederea în dreptatea conducătorilor dispare, omul începe a căuta mijloace de apărare în propriile luĭ forţe, în iscusinţa minţiĭ luĭ.

Ce vroiţĭ să facă soldaţiĭ înspăimîntaţĭ de răul tratament din cazarmă, cînd nu intervin acte de justiţie carĭ să-ĭ mîngîĭe de suferinţile lor şi să-ĭ facă a spera o îndreptare? Eĭ fug, dezertează, părăsesc armata, ţara, căminul părintesc, se duc în lume!

Trebuĭe să fie amare suferinţele lor pentru că să se decidă Romînul a'şĭ părăsi tot ce are maĭ scump pe lume.

Dezertează soldaţiĭ din Romînia liberă şi constituţională căutînd libertatea şi încetarea suferinţelor în sălbateca şi autoritara Rusie. Aceasta este colosal.

Mişcaţĭ vă, Domnilor din fruntea ţăreĭ, luaţĭ măsurĭ pînă ce maĭ e vreme, căcĭ se crează ţăreĭ şi armateĭ noastre una dintre cele maĭ triste reputaţiĭ.

Nu căutaţĭ printr'o falşe judecată să luaţĭ drept interesul armateĭ ceea ce este tocmaĭ spre ruina eĭ.

Nu luaţĭ apărarea celor răĭ, pentru că descurajaţĭ pe ceĭ bunĭ şi-ĭ siliţĭ şi pe aceştia, ca să capete favoarea D-voastre, să pornească pe calea cea rea.

Incontestabil că azĭ, în marea lor majoritate, ofiţeriĭ noştri sînt oamenĭ culţĭ, civilizaţĭ şi omenoşĭ, pentru-ce toleraţĭ ca în loc să facă aceştia reputaţia armateĭ noastre, ceĭ răĭ, prin actele lor brutale, să înfăţişeze lumeĭ ţara aceasta, ca o ţară barbară?

Interesul tuturor este ca, dacă este nevoe de instituţia armateĭ, ea să nu fie o caznă deznădăjduitoare pentru poporul nostru. Din potrivă sînteţĭ datorĭ să căutaţĭ toate mijloacele, că omul ce-şĭ părăseşte liniştea vieţeĭ, familia şi casa pentru acest serviciŭ greŭ, să găsească cel puţin mîngîĭerea că la oaste este cinstit ca om.

Ridicaţĭ moralul nenorociţilor care astă-zĭ este cu totul abătut.

Pedepsiţĭ pe vinovaţĭ, căcĭ numaĭ ast-fel veţĭ împĭedica lăţirea unuĭ răŭ care poate să aĭbă consecinţe fatale pentru ţară.

Cazul de la Dorohoĭ este de o gravitate excepţională şi dacă nicĭ de astă-dată nu veţĭ lua măsurĭ, D-voastră carĭ conduceţĭ, veţĭ comite o adevărată crimă faţă de ţară.

Incetaţĭ a privi presa ca o duşmană a armateĭ şi a ofiţerimeĭ. Presa nu-şĭ face de cît datoria de a vă ajuta să descoperiţĭ abuzurile şi fiţĭ sigurĭ că cu inima îndurerată înregistrăm barbariile carĭ deznădăjduesc pe soldaţĭ.

Iasus

Zionizmul

De cît-va timp o mişcare, pe cît de curioasă, pe atît de caracteristică, a început să se manifesteze în toată Europa. Vorbesc de aşa zisa mişcare zionistă. Toată presa europeană s'a ocupat în ultimul timp de această mişcare — maĭ ales că ea şi-a dat şi o organizaţie, după ce s'a pronunţat asupra tendinţelor sale, cu ocaziunea congresuluĭ ce s'a ţinut la Basel şi despre care am vorbit şi noĭ. Nu este aci locul să verbim despre perspectivele acesteĭ nouĭ mişcărĭ, ne vom mărgini numaĭ să spunem că ea îşĭ recrutează aderenţĭ dintre ovreĭ carĭ sînt din cale afară apăsaţĭ de guvernele ţărilor în carĭ trăesc (de o pildă Rusia) şi dintre tineretul ovreesc cult, care este apucat de dorul naţional, artificialiceşte produs prin studiul istorieĭ poporuluĭ izraelit.

*

Ziarele din străinătate, maĭ ales cele filosemite, nu sînt tocmaĭ favorabile mişcăreĭ zioniste. Cunoscuta revistă vieneză „Die Zeit" scrie: „Statul ovreesc este reversul anti-semitizmuluĭ şi cel maĭ mare triumf al acestuĭa. Ovreiĭ tind de maĭ bine de un secol, la o stare de lucrurĭ, în care confesiunea mozaică să nu aĭbă pentru dînşiĭ altă însemnare materială, de cît o are religiunea catolică pentru catoliciĭ din Anglia, religiunea protestantă pentru protestanţiĭ din Austria."

*

Ziarul oficios german „Koellnische Zeitung" numeşte zionizmul „una din cele maĭ marĭ utopiĭ ale timpuluĭ nostru" şi observă apoĭ: „O soluţiune a cestiuneĭ ovreeştĭ pe baza aceasta e cu neputinţă. Infiinţarea unuĭ stat naţional ovreesc e ţinută în seamă numaĭ de visătoriĭ străinĭ de lume şi marea majoritate a ovreilor din Occidentul Europeĭ este cu totul fără de simpatiĭ faţă cu noua mişcare. Nu pe calea aceasta se poate rezolvi în mod fericit ceea ce se numeşte cestiunea evreĭască, ci pe calea scufundăreĭ evreilor, ca naţionalitate, în naţiunile, în ale căror ţărĭ locuiesc. Nivelarea deosebirilor dintre diferitele naţiunĭ şi contopirea lor, aceasta este ţinta către care tind concetăţeniĭ ovreĭ ca şi ceĭ creştinĭ".

Gal

Linotipia

Inventatorul.—Maşina.—Progresele maşinizmuluĭ.—Linotipia.—Inlocuirea lucrătorilor.

Dezvoltarea maşinismuluĭ a făcut şi face progrese enorme în a doua jumătate a veaculuĭ nostru. Dar în unanimitate toţĭ oameniĭ competinţĭ sînt gata în a recunoaşte că cea maĭ frumoasă dintre noile maşinĭ inventate, este fără îndoĭală, linotipul. Această maşină, inventată de un inginer anume Ottomar Mergenthaler, urmăreşte scopul de a înlătura cu totul din tipografiĭ pe zeţariĭ saŭ, cum li se maĭ zice, pe compozitorĭ.

*

Invenţiunea linotipieĭ este urmarea uneĭ muncĭ de maĭ bine de 12 anĭ şi a uneĭ cheltuĭelĭ de aproape un milion de lire sterlinge (25 milioane de francĭ).

Multe maşinĭ de zeţuit s'aŭ fabricat de vre-o 10 anĭ încoace, dar numaĭ linotipul luĭ Mergenthaler este aşa de bine construit în cît satisface toate cerinţele. Linotipul funcţionează de vre-o 7 anĭ în diferite tipografiĭ marĭ şi în special în cîte-va tipografiĭ de ziare marĭ, şi pretutindenĭ el este considerat ca foarte bun şi foarte practic.

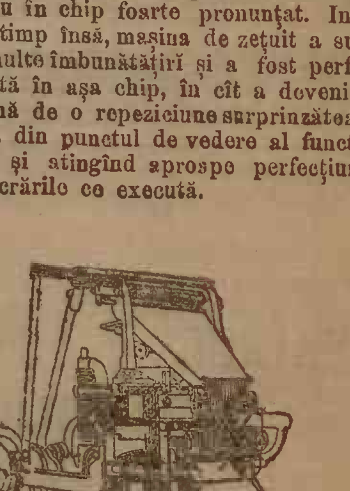
Actualmente noua maşină se construeşte în patru uzine marĭ carĭ ocupă maĭ bine de 3000 lucrătorĭ şi carĭ se află: două în Statele Unite, una în Anglia şi una în Canada.

Ottomar Mergenthaler
inventatorul linotipieĭ

Pus în mişcare de un singur om, linotipul zeţueşte şi strînge în coloane, gata pentru imprimat, 6000—20.000 litere pe ceas (în mijlociŭ 10—12.000). Aşa fiind această nouă maşină de zeţuit e menită să facă o crudă concurenţă lucrătorilor tipografĭ zeţarĭ, — cu atît maĭ mult că pentru a mînui linotipul, nu se cer cine ştie ce cunoştinţe speciale, ci în două pînă la treĭ lunĭ, orĭ-ce om poate deveni un bun lucrător la linotip.

La 1886 linotipul a funcţionat pentru prima oară într'un atelier de tipografie din Statele Unite, ĭar la 1890 el a fost introdus şi în Anglia. După aceasta trecu numaĭ cîtă-va vreme şi numărul tipografiilor carĭ posedaŭ linotipul crescu în chip foarte pronunţat. In acest timp însă, maşina de zeţuit a suferit multe îmbunătăţirĭ şi a fost perfecţionată în aşa chip, în cît a devenit o maşină de o repeziciune surprinzătoare unică din punctul de vedere al funcţionăreĭ şi atingînd aproape perfecţiunea în lucrările ce execută.

LINOTIPUL
Maşina pentru zeţuit

Linotipul suprimă zeţuitul caracterelor mobile cu mîna şi aşa zisul „împărţit", adică operaţiunea ce se face pentru a pune literele la locul lor, după ce s'a împlinit scopul pentru care fuseseră adunate.

Lucrătorul n'are de cît să apase pe tasta uneĭ claviaturĭ, pentru ca o literă să fie zeţuită. Felul cum se întîmplă aceasta e lesne de explicat.

Linotipul are o mulţime de tuburĭ pline cu nişte micĭ matrice indicate de literele saŭ semnele de pe tastele claviatureĭ. Cînd apeşĭ pe o tastă, o asemenea matrice se imprimă pe un mic curent de plumb topit care circulă în-

continuu şi se strînge la un loc sub forma uneĭ singure bucăţĭ, representînd un rînd complect.

Singurul inconvenient ce s'ar putea crede că îl are linotipul, este că corectura se face mult maĭ greŭ la cele zeţuite de dînsul, căcĭ orĭ cît de mică ar fi, ea cere scoaterea şi prefacerea întreguluĭ rînd în care se află. Cercetările şi experienţele, ce s'aŭ făcut, aŭ dovedit că nicĭ această obiecţiune nu e justificată, căcĭ aşa complicată cum e, corectura unuĭ zaţ de al linotipuluĭ nu cauzează nicĭ o muncă, nicĭ o pierdere de vreme maĭ mare, de cît cele cheltuite în mijlociŭ de un lucrător pentru acelaşĭ operaţie.

*

In mod definitiv s'a constatat de altmintrelea că cu ajutorul linotipuluĭ se pot zeţui măcar 6.000 litere pe ceas. In Londra s'a ţinut şi un concurs de repeziciune între lucrătoriĭ la linotip. La acest concurs, lucrătorul clasat întîiŭ a făcut într'o oră 16.704 caractere saŭ 261 liniĭ de zaţ, iar în mijlociŭ fie-care concurent a lucrat 207 liniĭ pe oră, o porţiune pe care tipograful zeţar cu mîna o face aproape într'o zi întreagă.

Strat.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

(*Din coresp. luĭ Chiţibuş cu cititoarele sale*).

Politica şi arta

Ziarele străine ne aduc ştirea că romancierul italian d'Annunzio, cel maĭ bun dintre scriitoriĭ contemporanĭ aĭ Italieĭ, ĭ-a pus candidatura la un scaun de deputat în judeţul Ortend a More şi că a reuşit. Ceea ce este maĭ curios e că s'a ales pe un program artistic care susţinea că pentru ca Italia să se întoarcă la vechĭa eĭ falǎ şi înflorire, trebue să reĭa cultul frumoaselor arte.

Această alegere, acest amestec al artiştilor în treburile şi în bucătăria politică, îmĭ dă ocaziune să vorbesc despre acestă cestiune.

Mi se pare — şi faptele îmĭ daŭ dreptate — că în toate trebue o specializare. Orĭ facĭ politică şi atuncĭ trebue să devĭĭ cel mult diletant artistic, orĭ facĭ artă şi atuncĭ politica activă ţi-e interzisă. Sînt două lumĭ deosebite cu totul şi nu-ĭ posibil să-ţĭ dedublezĭ personalitatea atît de bine şi de perfect, ca să poţĭ fi în acelaşĭ timp şi om politic şi literat de frunte.

Pentru ca să fi om politic, nu trebue să te înalţĭ prea sus. Din potrivă, cu cît veĭ sta maĭ mult la mijlocie, cu cît veĭ putea să te asimilezĭ cu semeniĭ tăĭ, cu cît le veĭ avea ideile şi pasĭunile, cu atîta veĭ putea reuşi maĭ mult.

Dacă însă planezĭ în sferĭ ideale, dacă umbli după cucerirea originalităţeĭ şi fixarea pe hîrtie, pe pînză saŭ în piatră şi bronz a ideilor tale carĭ îţĭ frămîntă cugetul, urcarea aceasta deasupra celor alţĭ muritorĭ te va face un artist mare şi original, dară un execrabil om politic, necunoscător de micimea contemporanilor tăĭ şi incapabil să dominezĭ pe ceĭ alţĭ, să te impuĭ lor şi să-ĭ conducĭ. Artist şi om politic, eştĭ menit să provocĭ risul politicianilor, să propuĭ lucrurĭ foarte înţelepte, dar carĭ se vor socoti nepractice, şi să fiĭ în parlament singur singurel, pînă cînd dezgustat de acest mijloc de mediocritate, veĭ fi nevoit saŭ să plecĭ din el saŭ să laşĭ arta la o parte, ca atîţĭa mulţĭ şi să te ocupĭ numaĭ de politică.

Istoria parlamentară de-altmintrelea ne arată trista figură ce aŭ făcut artiştiĭ în toate parlamentele. ParizieniĭI aŭ numit odată deputat pe poetul lor favorit Béranger, cîntăreţul vesel al grizeteĭ pariziene. Din mandatul acesta legislativ poetul n'a cîştigat nicĭ o nouă glorie. Lamartine şi Victor Hugo aŭ făcut şi eĭ politică şi n'aŭ lăsat nicĭ o urmă durabilă cu toate că ambiĭ aŭ fost amestecaţĭ în evenimentele tragice ale Franţeĭ. Nicĭ unul nicĭ altul n'aŭ înţeles rostul lucrurilor şi de sigur că maĭ puţin Lamartine, de cît Victor Hugo.

Şi ca să fiŭ maĭ înţeles, nu voĭ să vorbesc despre amestecul artiştilor în luptele politice din timpurĭ tulburĭ, ca revoluţiĭ, mişcărĭ naţionale şi alte epocĭ eroice, în carĭ Tirteŭ se zice că a încurajiat pe Grecĭ la luptă şi ĭ-a făcut să cîştige bătăliĭ saŭ în carĭ lupte poeţiĭ aŭ luptat şi aŭ murit, cum aŭ fost Lord Byron în Grecia, Körner în Germania şi Petöfi în Ungaria. Vorbim maĭ mult de politica din timpurĭ liniştite, de acea politică de intrigĭ de culise, de frămîntarea plămădeleĭ electorale şi de toate micimele vieţeĭ parlamentare. In această ramură, artiştiĭ sînt politicianĭ detestabilĭ şi de această lume ar trebui să fugă toţĭ aceĭa carĭ simt că aŭ în eĭ focul sacru.

Chiţibuş

CRONICA

Moravuri

Ades se plîng ziarele de vizitiiĭ de la tramvaye. Şi cu drept cuvînt, căcĭ ceĭ maĭ mulţĭ sînt nişte obraznicĭ şi răĭ la inimă, făcînd de plăcere să alerge pe cîte un bătrîn după eĭ, orĭ făcîndu-se a nu vedea semnul de oprire al vreuneĭ babe nenorocite, şi cîte altele asemenea. Ar trebui, poate, ca conductorul vagonuluĭ să fie considerat ca şeful luĭ spre a şti pe cine-va de frică.

Dar acum nu e vorba de asta.

E vorba de ceva cu totul dinpotrivă.

Alaltă-erĭ seară mă plimbam cu tramvayul. La grajdurile din strada Şerban-Vodă s'a schimbat calul şi s'a pus un armăsar frumos negru. A mers bine pînă sus la strada Carol, unde fiind vagonul prea plin, a lăsat din ce în ce maĭ încet pînă s'a oprit, ne maĭ putînd trage. Am aflat maĭ pe urmă că era cal noŭ, neobicinuit cu munca aceasta.

Spre marea mea mirare — obicinuit fiind cu totul alte obiceiurĭ — vizitiul n'a început să dea cu biciul în el, ci a început să'ĭ vorbească frumos. După aceea s'a dat jos, l-a mîngîiat, l-a tras de urechĭ, l'a şters la ochĭ, cum se face cu caiĭ osteniţĭ, şi după aceasta calul a pornit frumos înainte.

La Brezoianu acelaşĭ lucru, şi după aceiaşĭ tactică calul a pornit iar. Maĭ sus niţel, iar. Aci a trebuit să aducă ajutor calul de la str. Cîmpineanu. Se vedea bine că bietul cal nu putea, gura i era numaĭ spume.

La Popa-Tatu se întîmplă acelaşĭ lucru. Aci însă se aude un glas aspru bărbătesc:

— Pune ciomagul pe el, mă dobitocule, ce tot îl mîngîĭ cu vorba, că n'am vreme să staŭ.

— Maĭ răŭ nu merge dacă îl bat. E cal noŭ, nu e învăţat cu atîta greutate.

— Să pue caĭ carĭ n'aŭ nărav, dar nu să mă ţie pe mine în drum...

Şi aci cîte-va înjurăturĭ de cel maĭ scîrbos gust.

Vizitiul—unul cu No. 132 — s'a uĭtat la el şi a urmat cum ştia el, cu un sînge rece pe care l-am admirat, pînă ce calul a pornit iar.

Mă gîndeam pe urmă: între atîţĭa s'a găsit un om care să-şĭ ştie meşteşugul, şi să aĭbă cunoştinţă de mersul lucrurilor, care să aĭbă inimă, care să ştie să umble cu unelta ce 'ĭ-a fost încredinţată şi acela n'a putut să scape fără a fi înjurat şi stinjinit în lucrul luĭ... Nu e oare aceasta imagina celor ce se petrec în toate la noĭ, unde pretutindenĭ ceĭ care e superior în ceva se izbeşte tot-d'a-una de cine-va care să-l jicnească, să-ĭ puĭe beţe în roate?

Radu Prelea

Retrocedarea Alsacieĭ

Un consiliŭ intim. — Hotărîrĭ importante. — Retrocedarea Alsacieĭ. — Dezarmarea.

D. Adolphe Pieyre, fost deputat al departamentuluĭ Gard (Franţa), a adresat din castelul Costelfort (depart. Hérault) următoarea scrisoare cu data de 17/29 August, „Jurnaluluĭ de Geneva“, scrisoare care, pentru informaţiunile importante ce cuprinde, credem că merită a fi comunicată cititorilor noştri.

Iată ce spune D. Pieyre:

•

Diplomaţia germană cunoaşte de mult tratatul de alianţă franco-rus.

In adevăr, în trecuta lună Maiŭ, împăratul Germanieĭ a ţinut un consiliŭ intim în care s'a agitat cestiunea tratatuluĭ franco-rus. De şi aŭ fost cîte-va divergenţe, totuşĭ ceĭ maĭ mulţĭ aŭ înclinat către unirea cu Franţa şi Rusia. S'a examinat pretenţiile Franţeĭ în privinţa Alsacieĭ şi Loreneĭ şi s'a hotărît că, în caz de conflict cu Englitera, Germania ar putea să se înţeleagă cu Franţa pe următoarele baze:

1. Alsacia devine un principat liber subt protectoratul puterilor.

2. Lorena franceză cu Metzul şi Thionville se întoarce Franţeĭ, care va trebui să dărîme toate fortăreţele acesteĭ provinciĭ.

3. Franţa va plăti Germanieĭ o indemnizare, care se va fixa maĭ în urmă, pentru a o despăgubi de cheltuielile eĭ în Alsacia şi Lorena.

4. Franţa va ceda Germanieĭ o parte din Congo francez.

5. Germania se leagă să susţină energic pe Franţa în Siam şi în Egipt. Franţa, din parte-ĭ va sprijini pe Germania în pretenţiile coloniale ale acesteĭa în Africa.

6. Cînd sus-pomenitul tratat îşĭ va dobîndi efectul pe deplin şi în întregul săŭ, împăratul Germanieĭ se angajează să proclame dezarmarea generală a Europeĭ şi să invite puterile la o înţelegere generală contra frămîntărilor revoluţionare.

*

Iată ceea ce, după D. Pieyre, s'a dezbătut în sfatul intim al luĭ Wilhelm II, în Maiŭ trecut... Cît priveşte autenticitatea celor scrise cu privire la hotărîrile consiliuluĭ intim,— lăsăm răspunderea luĭ Pieyre.

St.

Un bucureştean pe zi

Ion Brezeanu

Unul dintre ceĭ maĭ simpaticĭ şi talentaţĭ actorĭ aĭ Teatruluĭ Naţional.

Bine primit tot-d'auna pe scenă şi cu maĭ multă bucurie primit la petrecerĭ. Iancu—aşa-ĭ zic amiciĭ—e o grădină de om după puţin *amorozo*. Atuncĭ e în vervă şi nu scapă de amicĭ de cît fugind franţuzeşte.

A fost născut pentru teatru şi dacă n'ar fi D. Stăncescu în capul Teatruluĭ Naţional, Brezeanu şi cu colegul săŭ Toneanu n'ar fi lăsaţĭ să stea acasă în loc să joace. Actor romîn el este din stofa luĭ Millo, Iulian, Mateescu, etc. Rolurile romîneştĭ sînt pentru el.

Creaţiunea luĭ de căpetenie este *Vlad* din *Mort fără luminare*.

A jucat cu un deosebit succes pe *Ciubăr-Vodă* din drama luĭ Alexandri *Despot-Vodă* şi pe *Dodăila porcarul* din *Banul Mărăcine* al D-luĭ V. A. Ureche.

Brezeanu nu poate fi răŭ nicĭ odată, de aceea a avut succes şi în *Doctorul fără voe* al luĭ Molière. El e societar de cl. III-ĭa şi de sigur va ajunge în curînd de cl. I-ĭa.

Semne particulare: cîte treĭ lunĭ în fie-care an bea numaĭ apă.

Pic.

Din Giurgiu

(Coresp. particulară a „Adevĕruluĭ“)

E uĭmitor să vezĭ cît de puţin se respectă legile în oraşul nostru. O lege atît de dreaptă şi de bine-făcătoare, cum e cea a repaozuluĭ duminical, este călcată maĭ mult de cît toate.

Nu maĭ vorbesc de mahalalele dosnice unde pare că nicĭ nu se ştie de această lege, dar chĭar în străzile de căpetenie ale oraşuluĭ, foarte rar veĭ găsi Duminecă după amĭazĭ prăvăliile închise.

Maĭ mult, în ziua de S-ta Maria, cînd după lege urma să nu se deschidă prăvăliile de loc, s'a făcut tocmaĭ contrarul: nu s'a închis de loc.

*

Comisariĭ însărcinaţĭ cu aducerea la îndeplinire a acesteĭ legĭ se plimbă pe străzĭ, somează pe negustorĭ să închidă şi, dacă aceştia se opun, îĭ notează într'un carnet ameninţîndu-ĭ cu amenda.

Acestea nu sînt însă de cît nişte simple formalităţĭ, căcĭ sînt negustorĭ notaţĭ de cincĭ şi de şease orĭ, cărora totuşĭ nu li s'a făcut nimic.

*

Răul cel mare e că, procedîndu-se ast-fel, se încuragĭază şi ceĭ carĭ ar dori să închidă, dar cărora se înţelege nu le convine ca alţiĭ să poată vinde neturburaţĭ de nimenĭ.

Cu modul acesta în fie-care Duminică rămîn tot maĭ multe prăvăliĭ deschise, aşa că în curînd legea va deveni o literă moartă.

Este dar de datoria Domnilor comisarĭ de a fi maĭ puţin toleranţĭ cu călcătoriĭ legilor, dacă nu voesc să fie acuzaţĭ de mituĭală şi părtenire.

Giurgiuveanu

OFICIALE

„Monitorul oficial„ de erĭ publică următoarele numirĭ în funcţiune:

* D. Paul Perieţeanu este numit, provizor şi sub rezerva sancţiuneĭ ulterioare a regeluĭ, în funcţiunea de ofiţer în corpul sergenţilor poliţieneştĭ din Capitală, în locul D-luĭ Zaharia Mingopol.

* D. Gheorghe Hasnaş, actul comisar în oraşul Huşĭ, judeţul Fălciŭ, este numit, provizor şi sub rezerva sancţiuneĭ ulterioare a regeluĭ, în funcţiunea de comisar poliţienesc al găreĭ aceluĭ oraş, în locul D-luĭ Costache Th. Velio, trecut în altă funcţiune.

* D. d-r. Constantin Ciocîlteŭ este numit, provizor şi sub rezerva sancţiuneĭ ulterioare a regeluĭ, în postul vacant de medic la plasa Mijlocu, circumscripţia II, din judeţul Olt.

* D. d-r. Eduard Mayer este numit, provizor şi sub rezerva sancţiuneĭ ulterioare a regeluĭ, în postul vacant de medic la circumscripţia Jijia, plasa Jijia-Ştefăneştĭ, din judeţul Botoşanĭ.

* D. Constantin Negară, sub-locotenent în rezervă, este numit agent auxiliar în serviul exterior al vămilor, în locul D-luĭ Savel N. Popoviciĭ, înaintat.

Litere-Arte-Ştiinţe

La 8 şi 9 Septembrie s. n. va avea loc la Berlin o conferinţă a directorilor de teatre. Se vor discuta maĭ multe cestiunĭ foarte importante între carĭ şi aceea de a se crea formulare identice pentru contractele de angajamente cu artiştiĭ.

*

Societatea germană pentru higiena publică va ţine a 22-a adunare generală a sa la Karlsruhe în zilele de la 1—5 Septembrie. Se vor discuta următoarele cestiunĭ de interes practic şi ştiinţific: Combaterea abuzuluĭ de alcool; desinfectarea locuinţelor din punct de vedere ştiinţific şi practic; falşificarea alimentelor şi combaterea eĭ; edificiĭ şcolare după sistemul pavilioanelor; răspîndirea boalelor infecţioase în staţiunĭ balneare şi climaterice.

*

Congresul catolic din Milano, care a fost închis la 3 Septembrie s. n., a hotărît să organizeze la 1900 o expoziţie pentru arta creştinească. Treĭ-spre-zece cardinalĭ şi 300 episcopĭ sprijină acest plan. Comisiunĭ pregătitoare se vor forma.

*

Marele premiŭ belgian pentru arta sculpturală a fost acordat unuĭ elev al Academieĭ din Bruxelles anume Bouquet, pentru un grup din mitologia scandinavă.

PLINGERI

Vînzătorul de ziare Ştefan Ionescu s'a prezintat astă-zĭ în redacţia ziaruluĭ nostru şi ni s'a plîns că, avînd durere de ochĭ, s'a dus la farmacia „Crucea albă“ din strada Romană a D-luĭ Mihail Brilz şi a cerut să i se dea nişte apă de plumb; aicĭ însă, în loc să i se dea doctoria ce ceruse, i s'a dat spirt de camfor, aşa că, ungîndu-se cu această doctorie, i s'aŭ ars cu desăvîrşire ochiĭ. — Nu ştim din ce motiv s'a făcut aceasta; dar, fie din neglijenţă, fie din rea voinţă, faptul este cît se poate de condamnabil şi atragem atenţia celor în drept pentru ca pe viitor să fie cu maĭ multă băgare de seamă.

*

D-niĭ Sternbach, Lupescu şi Adelstein ne adresează o lungă scrisoare prin care ni se plîng şi ne roagă să protestăm contra barbarieĭ suferite, maĭ acum cîte-va zile, din partea şefuluĭ de tren Rădulescu şi a controloruluĭ Marinescu. Iată cum s'aŭ petrecut lucrurile: In seara de 21 August reclamanţiĭ sus numiţĭ, voind să plece de la bîlciul din T.-Măgurele la acel din Rîurenĭ, jud. Vîlcea, şi casa de bilete din gara T.-Măgurele fiind închisă, aŭ întrebat pe şeful de tren Rădulescu ce să facă, iar acesta le a răspuns să se sue în tren şi vor plăti în vagon. Ceea ce aŭ şi făcut, plătind cîte 6 leĭ şi 40 banĭ de persoană, fără însă a primi în schimb bilete. Ajunşĭ la gara Papa, se pomenese că şeful de tren îĭ cheamă la şeful de staţie şi'ĭ reclamă că voiajază fără bilete.

Nişte oamenĭ însă, carĭ văzuseră că plătiseră taxa de drum fără a primi bilete, istorisiră cum staŭ lucrurile, aşa că Rădulescu se văzu nevoit să declare că a primit costul, dar numaĭ pînă la staţia Papa. In cele din urmă, după multe şi multe tărăgănelĭ, bieţiĭ oamenĭ fură lăsaţĭ să meargă înainte. Ajunşĭ însă în staţia Beuca, ĭată că se pomenesc cu o droaĭe de oamenĭ carĭ, în frunte cu şeful de tren şi controlorul Marinescu, îĭ daŭ jos şi, după ce-ĭ stîlcesc în mod îngrozitor, nu'ĭ maĭ lasă să meargă înainte, aşa că nevinovaţiĭ călătorĭ fură nevoiţĭ să aştepte acolo pînă a doua-zi, cînd li se predete bagajul şi apoĭ, maĭ plătind cîte 3 leĭ şi 05 banĭ, îşĭ căutară de drum.—Acest fapt este nu se poate maĭ revoltător şi rugăm direcţia căilor ferate să numească o anchetă care să constate veracitatea celor reclamate, iar vinovaţiĭ să fie pedepsiţĭ cum merită.

*

Maĭ mulţĭ locuitorĭ din suburbia Spirea-Veche ni se plîng că nu maĭ aŭ chip să ĭasă pe stradă din cauza numeroaselor haĭte de cîinĭ. Toate străzile carĭ compun acea suburbie, ne spun bieţiĭ locuitorĭ, sînt îmbîcsite de cîinĭ, carĭ sar asupra orĭ-căruĭ trecător, rupînd tot de pe dînsul. — Noĭ am maĭ vorbit despre acest lucru şi în alte rîndurĭ şi am spus că această stare de plîns domneşte maĭ peste tot Bucureştiul; cu toate acestea, ceĭ în drept aŭ rămas surzĭ la cererile noastre de a se lua măsurĭ pentru ca această stare de lucrurĭ să dispară. Astăzĭ din noŭ le atragem atenţia şi 'ĭ rugăm ca cel puţin să ordone acelor carĭ aŭ cîinĭ să şi'ĭ ţie legaţĭ în lanţurĭ.

FEL DE FEL

Trena reînvie. — Ziarele de modă ne aduc o ştire spăĭmîntătoare. Trena la rochiile de promenadă reînvie. Ne sînt încă în minte calamităţile ce le producea această podoabă de prisos a rochiilor cucoanelor. Ba că, nenorocitul de tine, călcaĭ pe o trenă rămînînd cu o bucată din rochie sub picior, ba că eraĭ expus să înghiţĭ praful stîrnit de damele de ultima modă, carĭ făceaŭ o regretabilă concurenţă maşinelor de măturat ale primărieĭ. Să sperăm că în interesul sănătăţeĭ şi al bunuluĭ gust, răspîndirea treneĭ va fi împĭedecată la timp.

*

Un sărut în biserică.—E acelaş cîntec vechĭ. El o ĭubea pe ea şi ea îl ĭubea pe el. El era artist autor al maĭ multor bucăţĭ muzicale de mare valoare, ea era frumoasă, drăguţă, cu toalete bogate şi cu un tată idem. El o vroĭa pe ea, ea îl vroĭa pe el, numaĭ tatăl nu permitea această mesalianţă. Dar tineriĭ amanţĭ se întîlniră fără voĭa tateĭ, pînă veni vara şi fata cu familia eĭ trebuĭa să plece la băĭ. El anunţat despre aceasta o porni în vilegiatură. La băĭ însă întîlnirile eraŭ maĭ dificile: promenadele, parcurile şi birturile pline de lume... Ce să-ĭ facĭ? De odată ea deveni din cale afară religioasă. In fiecare zi se ducea la biserică. El făcea acelaş lucru. La umbra altaruluĭ şi sub privirea protectoare a sfinteĭ madone se consolaŭ şi se alintaŭ. Intr'o zi un sărut îĭ trădă.... Ea a plecat, după ce tatăl eĭ donase suma necesară pentru construirea unuĭ noŭ altar bisericesc.... Tatăl tot n'a dat încă permisiunea de căsătorie.

Actul prim al tragi-comedieĭ s'a petrecut la Viena, cel de al doilea într'o staţiune balneară de lîngă acest oraş.

*

Furt de bijuteriĭ. — Renumita artistă din Paris, M-me Rejane, steaua teatruluĭ Odeon, întorcîndu-se maĭ zilele trecute de la băĭ la casa sa din Avenue Auguste, Paris, intră împreună cu croitoreasa sa în camera de toaletă. Madame Rejane dete un ţipăt disperat. Casa eĭ de bijuteriĭ era spartă şi sertarele zăceaŭ trîntite pe jos. S'aŭ furat bijuteriĭ în valoare de peste o sută de miĭ leĭ. Se bănueşte că furtul ar fi fost comis de doĭ tinichigiĭ, carĭ fuseseră chemaţĭ să repare acoperămîntul. Printre obiectele furate se află şi două suvenirurĭ de la nişte marĭ ducĭ. In ĭarna viitoare D-na Rejane va întreprinde un turneŭ artistic cu care ocaziune va veni şi în Bucureştĭ.

Lamwda.

Organizaţia bandeĭ negre

Este cunoscut că în ţara noastră, afară de puţine case solide de comision, există o sumă de agenţĭ carĭ, fără nicĭ un capital, prin diferite manopere ajung a fi reprezentanţĭ de case străine, tot-odată agenţĭ aĭ diferitelor biurourĭ de informaţiunĭ, ast-fel că eĭ îşĭ combină lucrurile în aşa chip că de la început îşĭ asigură concursul aşa numiţilor bancherĭ-cămătarĭ pe carĭ îĭ daŭ străinătăţeĭ ca referenţe.

Casele străine, odată induse în eroare de către cămătarĭ, devin victimele comisionarilor abuzivĭ, căcĭ aceştia la rîndul lor ademenesc pe comercianţĭ, oferindu-le credite importante, pentru ca la un moment dat să înceapă rolul cămătarilor carĭ încep a încuragia pe comercianţĭ să-şĭ întinză comerciul, oferindu-le chiar credite de banĭ cu dobînzĭ modeste.

Manipularea

Comerciantul, văzîndu-se sprijinit de comisionariĭ de o parte prin credite de marfă, de alta de cămătariĭ prin credite de banĭ, cu drept cuvînt se vede îndreptăţit a-şĭ întinde afacerile, şi ĭată că comerciantul nostru începe a vinde chiar şi en gros pe creanţe pe carĭ cămătarul le scomptează.

Cămătarul, odată ce a reuşit a încuragia pe comersantul ca să cumpere mărfurĭ multe, începe a spune negustoruluĭ că nu-ĭ maĭ poate lăsa baniĭ ce ĭ-a creditat şi ĭată momentul că negustorul nostru se află în primejdie, începe a lupta din răsputerĭ pentru a face faţa plăţilor. In acest timp cămătarul măreşte tot cuantumul de dobînzĭ, căcĭ el susţine că preferă să i se plătească baniĭ.

Negustorul, neavînd de unde, plăteşte dobîndă, se vede silit a vinde mărfurile sub cost. Cămătarul îl tot ajută cu ceva banĭ pînă la un timp, în urmă începe a-l învăţa pe negustor ca să-l plăteascǎ pe el, căcĭ îl va învoi după aceĭa cu ceĭ-l'alţĭ creditorĭ. Cămătarul, văzînd pe negustorul încurcat, împinge pe acesta la diferite manoperĭ frauduloase. Aceste toate pentru ca în timp de cîteva lunĭ să-l stoarcă de banĭ şi ast-fel se explică faptul că falıţiĭ în general nu aŭ nicĭ 50 la sută din cît datorează.

Samsarii de falimente

Cămătarul, după ce a jefuit odată pe negustor şi a întins bine cursa, începe a se retrage şi atuncea intră în acţiune samsarul de falimente.

Acesta începe a face propunerĭ negustoruluĭ că îl va învoi, obţine vre-o poliţă protestată cu care îl ţine în frîŭ şi stoarce sub diferite pretexte de spese sume însemnate de banĭ. In urmă începe a cere declararea în stare de faliment, amînă de cîte-va orĭ declararea în schimbul diferitelor sume, dînd speranţe negustoruluĭ că-l va învoi pe subt mînă.

FOIŢA ZIARULUĬ ADEVĔRUL

99

VALSUL BARBAŢILOR

Partea a patra

TRĂZNETUL

I

—Nicĭ nu voesc să mă maĭ gîndesc la acestea... aş voi chiar nicĭ să nu-mĭ maĭ vorbeştĭ de ele.

— Urît subĭect!

— Noĭ am fost nenorociţĭ împreună.. şi nenorocirea vezĭ tu — adăugă Marc Roux cu un ton sentimental — îndepărtează oare carĭ amiciţiĭ, dar în acelaş timp fortifică altele.. Astă-zĭ cînd noĭ nu maĭ avem nicĭ un gologan, cînd noĭ sîntem reduşĭ la ultima expresie, voesc să te asociez cu mine pentru o afacere...

— O afacere a agenţieĭ?

— Nu, o vechie afacere a noastră, care se credea terminată odinioară, dar la care am putea vedea o urmare din care am putea trage profit, îţĭ promit un frumos cîştig dacă veĭ fi sincer.

— Voiŭ fi sincer. Vorbeşte. îmĭ facĭ să-mĭ lase gura apă... Două-zecĭ de anĭ de Cayenne, formează caracterele... Eŭ nu maĭ sînt ambiţios... Ce cer eŭ? ceva micĭ rente pentru a trăi liniştit într'o ţară ospitalieră... Şi nu se va maĭ auzi vorbindu-se de mine...

— Ascultă decĭ... Tu îţĭ aducĭ bine aminte de copilul Sabineĭ Orfeoli?

— Da, pe tine te însărcinase contele a face să dispară copilul, îndată după naşterea sa? Copilul e mort...

— Copilul nu e mort!

— Heĭ? Ce zicĭ tu?

— Adevărul... Cel puţin eŭ nu l-am ucis... Această operaţie mă înfricoşa atît pe mine cît şi pe sora mea Ana...

— Dar tu mĭ-aĭ afirmat... atuncĭ...

— Te-am minţit.

— Pentru ce?

— Pentru că prevedeam că va fi în aceasta, poate maĭ tîrziŭ, o bună afacere şi pe legea mea, voiam să-mĭ reserv beneficiile numaĭ pentru mine... Aceasta e confesiunea mea moşule...

— Aide, te ĭert, să nu maĭ vorbim de asta.

Eĭ îşĭ strînseră mîinile.

— Spune-mĭ restul... făcu Farigoule. Si să nu mă maĭ înşelĭ?

— Parole d'honeur!

— Ce aĭ făcut copilul?

— Ana la dus dus foarte simplu la Azistenţa publică.

Era aşa de comod! L'a primit fără nicĭ o vorbă. Ea a declarat că e mama luĭ. Iĭ dădusem eŭ lecţie pentru asta.

— Tu aĭ însoţit-o?

— Nu.

— Copilul e în viaţa?

— Nu ştiŭ.

— Cum să o ştim?

— Iată enigma. Numaĭ Azistenţa ar putea răspunde la această întrebare şi tu ştiĭ maĭ bine de cît mine că nu la nişte gentilomĭ ca noĭ va răspunde Azistenţa despre acest copil. Afară de asta Azistenţa nu prea are obiceĭul a da informaţiĭ maĭ ales după două zecĭ de anĭ. Va trebui să-ĭ dăm probe de interesul ce-l purtăm pentru copil... va trebui să-ĭ aducem numărul de înscriere pentru a o asigura că nu ne înşelăm şi că copilul pe care-l reclamăm este acela care a fost adus în cutare zi la cutare oră, în cutare împrejurărĭ.... Mă înţelegĭ?

— Da.. Si aceste amănunte nu le aĭ?

— Eŭ, nu. Ana le posedă. Eram sigur de ea şi de devotamentul săŭ. In ziua cînd aş fi avut nevoĭe de aceste notiţe, ea mi le-ar fi dat. Nu mă gîndĭam că fără veste, într'o frumoasă zi, ne va pune între baionete şi ne va sustrage de la viaţa aşa de inteligentă, aşa de activă şi aşa de folositoare contimporanilor noştriĭ...

—Atuncĭ Ana singură?

— Singură, da. Ce a devenit copilul? e poate aci cheĭa vre-unuĭ secret Dar cheĭa acestuĭ secret o ţine Ana.

— Intrebă-o. De ce te temĭ?

— Eĭ astaĭ! nu 'mă tem de nimic, dar a o întreba e alt-ceva...

— Pentru ce?

— Nu ştiŭ ce s'a făcut Ana.

—Tu nu aĭ văzut'o de la reîntoarcerea noastră în Franţa?

— Nu. Dar pe legea mea îţĭ mărturisesc că nicĭ nu am căutat-o. Dar două zecĭ de anĭ aŭ trecut de la acea zi. La Cayenne, ea nu mĭ-a dat nicĭ o ştire. Cine ştie dacă dacă ea nu a profitat de faimosul secret pentru binele săŭ personal?

— Dacă ea a profitat ea a redat copilul părăsit Sabineĭ Orfeoli.

— Poate.

— Si cum Sabina Orfeoli nu e alta de cît d-na Thomeret, noĭ vom şti în curînd ce e de făcut.

— Da. Dar dacă din întîmplare, Ana a păstrat secretul săŭ, nu maĭ avem de cît un lucru de făcut.

— Să regăsim pe Ana, să răscolim Parisul...

— Pentru nişte oamenĭ ca noĭ Parisul este mic. Noĭ o vom regăsi, moşule...

— Aceasta e fericirea ce o dorim.

Trenul sosia în gara Monterme. Eĭ scoborîră şi se îndreptară către Val-Dieu.

Ne aducem aminte care a fost prima lor întrevedere cu Thomeret şi ce conveniseră eĭ împreună.

Nu ne vom maĭ reveni. Eĭ avură două saŭ treĭ întîlnirĭ cu sticlarul. Ultima fu aceĭa în care eĭ hotărîră, — pentru a ajuta căsătoria luĭ Gilbert cu Leontina. să simuleze contra aceştia un atentat din care tînărul să o scape.

Planul lor reuşi şi eĭ aflară peste cîte-va zile că căsătoria era deja lucru hotărît.

Eĭ se reîntoarseră la Paris, în timpul acestor negocierĭ şi aşteptară acolo rezultatul.

La Val-Dieu eĭ nu aŭ găsit nicĭ o dată în faţa Sabineĭ, o zăriseră de departe dar o evitaseră.

— Para nu e coaptă! repetă Marc Roux.

Nu le plăcea să alerge după doĭ epurĭ de odată şi pe lîngă asta maĭ aveaŭ un puternic motiv de a nu se grăbi de loc, eĭ cunoşteaŭ situaţia critică prin care trecea Thomeret, ruina sa întreagă dacă alegerea sa şi căsătoria luĭ Gilbert nu reuşeaŭ.

Prin urmare faţă cu un om ruinat ce puteaŭ face eĭ? De la femeĭa acestuĭ om sedusă ea însăşĭ la expediente, ce ar fi sperat eĭ?

Eĭ aşteptară decĭ cu răbdare evenimentele.

Ele fură, după cum le-am văzut, dezaztroase pentru Thomeret, dezastroase pentru ceĭ doĭ asociaţĭ şi pentru agenţie.

Cînd această noutate sosi la Paris, eĭ fură la început consternaţĭ, în urmă furioşĭ.

Si îndată ce primiră cîţĭ-va banĭ de la Dupat eĭ luară trenul pentru Monterme.

La Val-Dieu, eĭ găsiră pe Thomeret în prada uneĭ mîniĭ marĭ, înspăimîntătoare, căcĭ prins fiind într'o situaţiune fără eşire, mizerabilul era capabil de orĭ-ce.

Marc Roux şi Farigoule sufereaŭ destul şi eĭ din cauza nesuccesuluĭ intrigilor lor.

La început eĭ cînd trimiseră cărţile de vizită luĭ Thomeret, acesta răspunse:

— Nu-ĭ primesc. Ducă-se draculuĭ!...

Apoĭ se maĭ gîndi şi chĭemînd servitorul care tocmaĭ eşia:

— Nu, trebuĭ să mă maĭ gîndesc, întrodu-ĭ în cabinetul meŭ.

El se gîndi în sfîrşit, că e maĭ bine să nu se strice încă cu eĭ. Ceĭ doĭ asociaţĭ nu ar maĭ putea eĭ să-ĭ fie de folos?

Eĭ intrară în cabinet. Thomeret îĭ primi.

Si de odată, fără introducere, fără chĭar de a saluta, Farigoule cu o voce joasă de foburgian.

— Complimentele mele D-le Thomeret...

Bine ştiĭ să conducĭ afacerile D-tale şi ale altora!...

Noĭ îţĭ punem în mînă cea maĭ frumoasă carte din lume şi D-ta nu aĭ fost în stare să scoţĭ nicĭ măcar atuul din joc.

Thomeret nu era omul care să se lese a fi atins.

— Am pĭerdut, e adevărat, dar nu reproşurile D-tale vor împĭedica faptul deja început. Eŭ cred că, nu aţĭ făcut opt ore de drum pentru simpla plăcere de a veni să constataţĭ prin voĭ înşivă, că eŭ nu maĭ am nicĭ o şansă de a reuşi? Tot aşa cred, că agenţia nu se maĭ gîndeşte, că eŭ aş putea să-ĭ plătesc cheltuelile? Ea poate să treacă rata pe la casa mea... Dacă va găsi în ea un bilet de una mie francĭ, îĭ voiŭ face un cadoŭ...

Primul moment de necaz trecu şi Marc Roux şi Farigoule îşĭ reluară liniştea lor obişnuită.

— Veţĭ admite Domnule, zise Marc Roux, că noĭ avem dreptul la oare carĭ explicaţiunĭ.

(Va urma)

INTRUNIREA NOASTRA PUBLICA

— în chestia Godeanu, Tudor David —

— Vezĭ pagina 4-a —

Neguţătorul, văzîndu-se jefuit de cămătar şi samsar, de altă parte urmărit de creditoriĭ săĭ pentru mărfurĭ, se lasă a fi declarat în stare de faliment, cînd intră în joc şi comisionarul, abuziv.

Negustorul, odată declarat falit, este în continuu ameninţat a fi denunţat de către cămătariĭ şi samsariĭ de fraudele ce a comis.

Cămătarul dă creanţele sale samsaruluĭ spre verificare, iar comisionarul abuziv scrie caselor sale ca să se trimeaţă creanţele samsaruluĭ, căcĭ numaĭ graţie acestuia se va putea obţine ceva, căcĭ deţine majoritatea creanţelor.

De aceea vedem că samsarul, cămătarul şi comisionarul lucrează împreună, furînd pe fabricanţiĭ şi furnizoriĭ falituluĭ şi pe acesta, pentru ca în urmă eĭ să împartă între dînşiĭ supra-cotele şi alte veniturĭ.

Manoperile samsarilor

Samsariĭ de falimente, precum s'a şi dovedit, aŭ fost bine organizaţĭ avînd în fie-care oraş agenţiĭ lor, carĭ îĭ ţineaŭ în curent şi le trimeteaŭ bilanţurile depuse de faliţiĭ în carĭ eraŭ însemnate listele creditorilor.

Samsariĭ scriaŭ imediat creditorilor, arătînd că posedă deja o sumă de creanţe şi, avînd majoritate, vor putea forţa lucrurile, indicînd ca referenţe pe aliaţiĭ lor, adică pe cămătariĭ.

Fabricanţiĭ străinĭ cădeaŭ în general victime, căcĭ samsariĭ în adevăr îşĭ formaŭ majoritate, obţinînd învoelĭ foarte bune din carĭ creditoriĭ străinĭ, carĭ le încredinţaseră creanţele, primiaŭ în cazul cel maĭ bun jumătate.

Comisionariĭ abuzivĭ, în vederea uneĭ părţĭ de cîştig, recomandaŭ fabricanţilor lor pe aceştĭ samsarĭ.

Samsarii şi legile noastre

Tribunalele din ţară cunoşteaŭ toate aceste manopere, însă nu aŭ reuşit a constata la timp culpabilitatea acestor şarlatanĭ, de oare-ce aceştia vindeaŭ în general uneĭ a treia persoane creanţele, ast-fel că delictul de supra-cotă era înlăturat.

Astă-zĭ, cînd magistraţiĭ lucrează cu toată energia pentru a descoperi adevărul, ar face bine să cerceteze dosarele falimentelor din toată ţara şi să chieme ca informatorĭ pe toţĭ foştiĭ faliţĭ precum şi pe semnatariĭ concordatelor carĭ nu sînt comercianţĭ şi persoane cunoscute ca samsarĭ, de asemenea toţĭ carĭ aŭ făcut opoziţie la concordate şi de sigur că atuncĭ s'ar descoperi întregul aparat al „Bandeĭ negre" mult maĭ întins cum se crede pînă acuma.

Samsarĭ neurmăriţĭ

In Galaţĭ şi Brăila sînt încă o sumă de discipolĭ aĭ luĭ Şapira. Eĭ sînt cunoscuţĭ tribunalelor de acĭ şi uşor va fi să-ĭ găseştĭ.

Tot în Brăila există vestitul bandit Aizig Mendel, girantul şi autorul de falimente, căruia uşor i se va putea dovedi luarea de supracote dacă se vor ancheta faptele riguros.

Să se cerceteze dosarele falimentelor din Brăila şi cu deosebire ale falimentuluĭ Leon Gold.

Asemenea a debutat în Brăila un samsar Marcovicĭ, omul luĭ Goldwurm, precum şi un individ S. Nadler, din Bucureştĭ care făcu o concurenţă destul de simţită consorţiuluĭ Şapira.

Ipsilon.

Ediţia de dimineaţă

INFORMAŢIUNI

Tudor David la Şuţu

Erĭ după amiazĭ prefectura poliţieĭ Capitaleĭ, în urma rugămințeĭ noastre, a trimes pe nenorocitul Tudor David în observaţie la institutul d-ruluĭ Şuţu.

Se ştie că acest tînăr era pus sub îngrijire medicală şi ţinut de noĭ într'o odaie deosebită.

Dar atacurile de epilepsie îĭ veneaŭ atît de des, în cît toate îngrijirile noastre nu puteaŭ avea nicĭ un efect asupra acesteĭ victime a barbarieĭ militare.

*

Tudor David, de şi supravegheat de doĭ servitorĭ aĭ redacţieĭ, reuşea să scape din curtea redacţieĭ, şi la vederea orĭ căruĭ ofiţer, pe strade era apucat de atacurĭ epileptice, cădea jos şi rănindu-se la mîinĭ şi la cap, striga:

— Vine aghiotantul! Vine aghiotantul!

*

Internarea luĭ la un spital saŭ la o casă de sănătate se impunea decĭ şi de aceea ne-am adresat direcţieĭ spitaluluĭ Colţea.

Acĭ însă ni s'a răspuns că trebue dus într'un spital unde există o secţiune specială pentru epilepticĭ.

Ne-am adresat atuncĭ spitaluluĭ Pantelimon şi eminentul dr. Marinescu s'a arătat foarte dispus a 'l primi, însă ne-a recomandat să cerem în acest scop avizul Eforieĭ.

Eforia însă ne-a respins cererea, pe motivul că Tudor David trebue internat la Mărcuţa.

*

Dar nicĭ la Mărcuţa n'am putut reuşi ca să 'l internăm numaĭ de cît, de oare ce el avea nevoe de a sta cîte-va zile în observaţia eminentuluĭ dr. Şuţu şi de acĭ apoĭ să fie internat la Mărcuţa.

D. dr. Şuţu, la rugămintea ce 'ĭ-am făcut, ne-a spus că 'l primeşte cu plăcere, dar să aibă o adresă din partea prefectureĭ poliţieĭ, căcĭ aşa are angajamentul făcut pentru bolnaviĭ săracĭ, carĭ aŭ nevoe de observaţia D-sale.

*

Atuncĭ am cerut D-luĭ Caton Leca, prefectul poliţieĭ, să intervină pe lîngă D. dr. Suţu pentru internarea acestuĭ nenorocit.

D. Leca — chiar în interesul D-sale pentru a nu maĭ auzi cum Tudor David cădea pe stradă şi aduna în juru-ĭ lumea, a bine-voit a ne accepta cererea şi erĭ, după amiazĭ, nefericitul a fost dus la institutul Şuţu.

*

Ne simţim foarte mulţumiţĭ cînd vedem că după atîta stăruinţă şi alergătură, am reuşit în fine să vedem pe acest nenorocit pus sub o supraveghiere medicală serioasă.

*

Sîntem sigurĭ că de acĭ D. dr. Şuţu îşĭ va face o datorie sfîntă, trimeţînd pe Tudor David la Mărcuţa, unde, sub părintească şi savanta îngrijire a eminentuluĭ dr. Obreja, va fi poate însănătoşit.

Bud.

In afacerea furtuluĭ de 20,000 leĭ de la casa Iescheck, aflăm că Domnul Puiu Alexandrescu şi procuristul aceleĭ case aŭ fost erĭ la halia Fundulea spre a vedea dacă n'ar putea căpăta vr'un indiciŭ maĭ pozitiv asupra escroculuĭ Riga, toată corespondenţa către casa Ischeck şi diferite alte case provenind din acea hallă.

Neputîndu-se însă da peste nimic care să ducă la descoperirea escroculuĭ, Domnul Puiu Alexandrescu a procedat atuncĭ la arestarea luĭ Riga-tatăl, de oare-ce întreaga corespondenţă purta semnătura de simplu Riga, ceea ce face să se crează că acesta nu ar fi străin de afacere.

Pentru „Drapelul"

Este curios cum uniĭ confraţĭ, chiar în cestiunile cele maĭ delicate, nu pot să uite micile rancune, patimile de „meserie" şi se simt foarte fericiţĭ cînd pot dezminţi o afirmare a altuĭ ziar.

„Drapelul excelează în micul reportaj din acest punct de vedere.

In fie-care zi confratele noŭ născut dezminte cele-l'alte ziare absolut fără nicĭ o socoteală.

Aşa erĭ ne dă o dezminţire în cazul d-ruluĭ Papilian.

*

Apoĭ aşa de puţin preţ trebuie să punem noĭ ziariştiĭ, pe afirmările noastre, în cît îndată ce vin doĭ veterinarĭ să afirme contrariul de ce a afirmat un ziarist, noĭ să-ĭ credem pe aceştia?

D-voastră de la „Drapelul", ştiaţĭ ca şi noĭ că se va face autopsia cadavruluĭ luĭ Godeanu, de ce n'aţĭ trimes pe nimenĭ să aziste la autopsie? Apoĭ dacă nu aţĭ dat nicĭ o importanţă unuĭ caz atît de grav, n'ar fi maĭ drept, maĭ cinstit ca să nu dezminţiţĭ afirmările acelora carĭ aŭ fost la faţa loculuĭ, după spusa unor veterinarĭ inferiorĭ mediculuĭ în chestie?

Pentru-ce atîta grabă de a căuta să contribuiţĭ la înăbuşirea uneĭ fapte care ar trebui să revolte pe orĭ-ce om cinstit?

*

Ştim de ce: pentru-că aceste fapte aŭ fost date la lumină de „Adevărul" şi alte interese de cît acela superior al adevăruluĭ v'aŭ deşteptat gelozia răŭ plasată acĭ, de a nu fi fost D-v. destăinuitoriĭ.

Dar cu asemenea procedeurĭ, onorabilĭ confraţĭ, nu faceţĭ de cît să micşoraţĭ importanţa preseĭ, să desfiinţaţĭ, în parte, controlul pe care trebue să'l exercite presa, şi să daţĭ în tot d'auna apărătorĭ acelora carĭ cel puţin în presă n'ar trebui să găsească apărătorĭ.

*

Şi v'aţĭ grăbit de astă dată aşa fără socoteală, în cît se vede cît de colo că nu sunteţĭ de loc conduşĭ de spusele D-lor veterinarĭ.

Apoĭ ce spun aceştĭ Domnĭ?

Eĭ confirmă în totul cele ce am spus noĭ, dar caută să atenueze gravitatea declaraţiunilor D-luĭ dr. Papilian şi pentru aceasta sînt nevoiţĭ să'l facă să ţie un nesfîrşit discurs.

*

Cine nu înţelege că la autopsie D. dr. Papilian n'avea vreme să ţie discursurĭ asupra medicilor civilĭ. D-sa a făcut o declaraţie simplă şi categorică, necăjit de faptul că familia mortuluĭ îşĭ exprimă oare-cum neîncrederea în mediciĭ militarĭ, cînd cerea să aziste la autopsie şi un medic civil.

D. Papilian, prin D-niĭ veterinarĭ nu face alt-ceva decît să afirme că mediciĭ civilĭ daŭ certificate pentru onorariŭ — singura deosebire, că la spital zicea: „pentru cincĭ leĭ", şi acum spune: „pentru onorariŭ" — dar caută să le scuzeze această purtare, spunînd de astă dată că sînt de vină pacienţiĭ carĭ simulează şi 'ĭ înşală.

*

Apoĭ, e onorabilĭ confraţĭ de la „Drapelul", cine poate să vă creadă atîta de naivĭ, încît să admită că aceste declaraţiĭ ale doctorilor de dobitoace v'aŭ convins că afirmarea reporteruluĭ „Adevĕruluĭ" a fost neexactă?

Ura, gelozia şi patima vă împing la acte foarte puţin lăudabile şi cu totul protivnice intereselor preseĭ.

Afacerea Godeanu este de prea mare importanţă, pentru ca asupra eĭ să încingem o luptă între noĭ, conduşĭ de patime josnice.

Ridicaţĭ-vă, onorabilĭ confraţĭ, în asemenea împrejurărĭ maĭ presus de meschinăria luptelor de tiraj şi luaţĭ apărarea nenorociţilor.

Un ziarist.

O bătaie în toata regula a avut loc zilele trecute între D. Vulescu, judecător de pace al plaiuluĭ Buzăŭ, şi D. Răpeanu, ajutorul aceluĭ judecător.

Ambiĭ magistraţĭ aŭ reclamat ministruluĭ de justiţie. D. procuror general Bastache a fost însărcinat să ancheteze cazul.

Maĭ mulţĭ membri aĭ societăţeĭ culturale izraelite din Capitală „Voinţa" ni se plîng că preşedintele şi casierul aceste societăţĭ refuză de 3 anĭ încoace să dea socotelile banilor societăţeĭ şi administrează în mod arbitrar fondul de şese mil de leĭ.

Membriĭ societăţeĭ pretind că preşedintele şi casierul sus menţionateĭ societăţeĭ nu daŭ socotelile din interese personale pe carĭ promit că le vor da pe faţă în curînd.

Incendiul din Azuga

Din Azuga ni se telegrafiază că fabrica de postav d'acolo este în flăcărĭ de erĭ.

Focul a început pe la orele unsprezece dimineaţa şi, cu toate măsurile luate de lucrătoriĭ fabriceĭ, el n'a putut fi încă stins.

S'aŭ cerut grabnice ajutoare din Sinaia şi din oraşul Ploieştĭ.

Monumentul luĭ „Tudor Vladimirescu" fiind terminat şi gata de a fi transportat din Italia în Romînia, comitetul îşĭ face datoria de a aduce aceasta la cunoştinţa tuturor, rugîndu-ĭ pentru ultima oară a înainta listele cu subscripţiunile făcute, pînă la 1 Octombrie 1897, urmînd ca după această dată să se publice gestiunea acestuĭ monument.

Se vor înapoia de asemenea fără întîrziere şi listele albe şi fără subscripţiĭ, iar cele pierdute se vor justifica prin scrisoare, „care se va publica".

Toate judeţele se vor adresa D-luĭ casier, farmacistul D. C. Bălăcescu, str. sf. Vinerĭ 2, Bucureştĭ.

O pălmuire meritată

Aseară pe la ora şase, un mic scandal a avut loc în faţa palatuluĭ direcţiuneĭ poştelor. Tînărul R... din Botoşanĭ întîlnind pe un Domn anume Gheorghe Vămăşescu, funcţionar la căile ferate, 'ĭ-a tras acestuia cîte-va palme ţapene. In jurul celuĭ pălmuit se strînse o mulţime de lume.

*

Asupra cauzelor acesteĭ pălmuirĭ, aflăm că individul Vămăşescu a violat în mod mişelesc pe o soră a tînăruluĭ R... Acesta, simţindu-se lovit în onoarea sa, a căutat să apuce pe Vămăşescu, şi la prima întîlnire 'ĭ-a tras cîte-va palme, dîndu'ĭ astfel pedeapsa maĭ mult de cît meritată pentru fapta sa bestială.

Igrec.

Dr. Nicoreanu şi farmaciştii

Primim din partea maĭ multor farmaciştĭ militarĭ o scrisoare prin care protestează în contra cuvintelor „anchetă spiţerească" ce am întrebuinţat cu privire la ancheta ce s'a făcut în afacerea Godeanu.

D-niĭ farmaciştĭ militarĭ protestează în contra cuvîntuluĭ „spiţerească", de oare ce D-lor nu numaĭ că n'aŭ luat parte la monstruoasa anchetă, dar se leapădă de orĭ ce solidaritate cu călăul Nicoreanu.

*

Farmaciştiĭ militarĭ, zice scrisoarea, sînt foarte indignaţĭ de purtarea neomenoasă a d-ruluĭ Nicoreanu şi în tot d'auna s'aŭ plîns contra luĭ, dar nicĭ o dată n'aŭ fost ascultaţĭ.

Acum, cînd aŭ început a se da pe faţă toate neomeniile d-ruluĭ Nicoreanu, nu farmaciştiĭ militarĭ îĭ vor lua apărarea.

D-rul Nicoreanu, urmează scrisoarea, de cînd este secretarul d-ruluĭ Dianu, la comandamentul corpuluĭ 2 de armată, a căutat prin tot felul de intrigĭ să inducă în eroare pe D. general Arion, vorbindu-ĭ tot-d'auna răŭ de farmaciştiĭ militarĭ şi acuzîndu-ĭ de fapte pe carĭ numaĭ mintea bolnăvicioasă a acestuĭ medic călăŭ putea să le născocească.

Scopul luĭ Nicoreanu era ca să arate nesăbuita luĭ grijă de a apăra interesele comandamentuluĭ, periclitate de farmaciştĭ, carĭ n'ar fi destul de disciplinaţĭ.

*

D-rul Nicoreanu maĭ are şi alt mod de a se arăta „cazon" convins şi, sub pretextul de a face economiĭ fonduluĭ de medicamente, la toate cererile făcute de farmaciştĭ pentru corpurĭ, reducea medicamentele cele maĭ uzitate, lăsînd numaĭ cele carĭ s'aŭ întrebuinţat cu zecĭ de anĭ în urmă şi carĭ aŭ fost de mult înlocuite de medicina modernă, cu altele maĭ eficace şi maĭ plăcute la gust.

Toate medicamentele cele nouĭ, d-rul Nicoreanu le reţinea la comandamentul corpuluĭ de armată, inducînd în eroare asupra acestuĭ fapt prin diferite motive pe D. general Arion.

In această chestiune d-rul Nicoreanu urmărea două scopurĭ: 1) ca soldaţiĭ să fie trataţĭ cu medicamentele vechĭ şi rele la gust, şi al 2-lea) ca medicamentele cele nouĭ să rămînă la comandament pentru ca D-sa să le poată întrebuinţa pentru clienţiĭ D-sale particularĭ.

Ast-fel se găsesc la farmacia comandamentuluĭ o sumă de reţete scrise de D-l Nicoreanu pentru soldaţĭ şi ordonanţe sub nume fictive, în realitate însă aceste reţete aŭ fost vîndute clienteleĭ sale particulare, orĭ date acelor carĭ îl susţin astă-zĭ cu atîta ardoare.

*

Acest abuz, conchide scrisoarea în chestie, se practică de multă vreme şi se poate constata orĭ cînd din registrele corpuluĭ al 2-lea de armată.

Iată decĭ cum vorbesc farmaciştiĭ militarĭ de călăul Nicoreanu.

Din parte-ne n'avem de adăogat de cît că menţinerea luĭ Nicoreanu în slujba ce ocupă, este compromiterea întreguluĭ corp medical militar din Capitală şi chiar din ţară.

M.

Cuţovlachiĭ în Macedonia

Sub acest titlu, ziarul macedo-bulgăresc „Makedonia" scrie următoarele cu privire la situaţiunea Arminilor din Macedonia:

„Propaganda romînească în Macedonia face mereŭ progrese.

Noĭ Bulgariĭ am simpatizat încă de la început cu propaganda Romînilor pentru că şi lupta lor era îndreptată in contra Grecilor.

*

Propaganda romînească a început să prindă maĭ ales în urma înfrîngereĭ Grecilor de către Turcĭ.

Inaintea războiuluĭ greco-turc, Cuţovlachiĭ împărţeaŭ influenţa lor cu Greciĭ din Macedonia, ast-fel că în orăşelele Magarevo, Clisura etc. preoţiĭ slujiaŭ în limbele greacă şi romînă. Acum însă limba greacă a dispărut cu totul, lăsînd cîmp liber numaĭ celeĭ romîneştĭ.

*

Ceva maĭ mult; la 3 August s'a pus piatra fundamentală pentru o nouă biserică romînească în Cruşevo, la nordul Bitolieĭ.

Arminiĭ au ambiţia de a avea biserica lor separată în Macedonia, sub numele: episcopatul romîn. **V.**

Afacerea Godeanu

Erĭ s'a prezentat la spitalul militar D. comisar regal Paleologu, cerînd d-ruluĭ Şerbănescu, locţiitor al directoruluĭ spitaluluĭ militar, să'ĭ deschidă borcanele în carĭ sînt părţĭ din viscerele nenorocituluĭ Godeanu, pentru a fi trimise la analiză la d-riĭ Bernard şi Babeş. D-rul Şerbănescu a refuzat această cerere, de oare-ce nu era întreaga comisiune de faţă şi nu putea să facă deschiderea borcanelor faţă cu un singur membru.

D. maior Paleologu a trebuit să se retragă fără nicĭ un rezultat.

*

Rinichiĭ luĭ Godeanu, carĭ eraŭ foarte anormal dezvoltaţĭ, aŭ fost deja înaintaţĭ imediat după autopsie d-ruluĭ Babeş, spre a fi analizaţĭ. D-sa a promis că va isprăvi analiza cel mult Joĭ saŭ Vinerĭ.

*

Farmacistul Stabil, care a făcut parte din comisiunea medicală, n'a făcut pînă acum nicĭ o lucrare pentru analizarea viscerelor. D-sa azĭ nu este în Bucureştĭ, ci e plecat în congediŭ saŭ permisiune la Constanţa.

*

D-rul Nicoreanu şi-a făcut erĭ apariţia la spitalul militar. D-sa, în loc să caute să se ascunde în gaură de şarpe, a început să înjure pe studenţiĭ internĭ, acuzîndu'ĭ că eĭ ar fi dat informaţiunĭ la ziare. De asemenea dr. Papilian a ameninţat pe un student că îl va da în judecată pentru că ar fi divulgat conţinutul actuluĭ medico-legal.

Ediţia de seara

Bulgaria şi Italia

(Serviciul teleg. al „Agenţiei Romîne")

Euxinograd, 26 August.— A sosit prinţesa Bulgarieĭ, însoţită de prinţiĭ tinerĭ.

Erĭ a fost la palat un prînz de gală în onoarea unor ofiţerĭ de marină italienĭ. Prinţul Ferdinand ridică un toast pentru regele şi regina Italieĭ; căpitanul D. Arinone răspunse, ridicînd un toast pentru perechea princiară bulgară şi pentru viitorul Bulgarieĭ.

Tratările de pace

(Serviciul telegrafic al *Agenţiei Romîne*)

Propunerea Salisbury. Ridicarea bloculuĭ Creteĭ.— Reducerea escadreĭ europene.

Londra, 26 August.—„Times" află din Constantinopol că alaltăierĭ ambasadoriĭ aŭ discutat propunerile nouĭ ale marchizuluĭ de Salisbury, carĭ tind la formarea uneĭ comisiunĭ alcătuită din şease membri (unul pentru fie-care putere), sub controlul căreia Grecia va trebui să consacre veniturĭ îndestulătoare pentru serviciul despăgubireĭ şi al împrumuturilor vechĭ.

*

FOIŢA ZIAR. ADEVĔRUL" 26

PAUL MAHALIN

FIICA RAZBUNATOARE

Partea a doua

Rastacueri şi intreţinuţi

III

La întîlnirea cioclilor

Or, în acea seară, către orele 11, 30 de minute după deznodămîntul lupteĭ unice în felul eĭ la care deja azistaserăm, veselul om exclamase succesiv:

— O garafă de rom, *cavoŭ!...* Bun!

Apoĭ, cîte-va minute maĭ tîrziŭ:

— Două vişinate, *catafalc!...* Iată!

Se aflaŭ în adevăr două dame în cabinet şi doĭ Domnĭ în cafenea.

Despre cele două dame va veni vorba îndată.

Ceĭ doĭ domnĭ nu eraŭ alţiĭ de cît Beau-Costel şi învingătorul săŭ.

După inzistenţile învingătoruluĭ transportară acolo pe Beau-Costel.

Păzitoriĭ păceĭ avură pentru un moment gîndul de a'ĭ afunda pe amîndoĭ la post. Dar era frig. Postul era departe. Agenţiĭ de siguranţă eraŭ grăbiţĭ de a se întoarce la bal unde îĭ chema datoria— şi o sete îndrăcită. Aŭ lăsat dar pe „bolnav" sub îngrijirile „camaraduluĭ" săŭ, care să se descurce cum va putea.

Camaradul odată singur cu bolnavul, ceru apă, rom şi un şervet.

Acest şervet el îl aplică, îmuiat în apa şi rom, în felul comprese, pe învineţeala care marcase pe Beau-Costel în partea ochiuluĭ drept. Aroma alcooluluĭ pe tumoarea formată de infiltraţiunea sîngeluĭ în strînsoarea pieleĭ scoase pe interesantul personagiŭ din leşinul săŭ. Ochiĭ săĭ, deschizîndu-se, întîlniră figura învingătoruluĭ săŭ.

— Mă recunoaşteţĭ? întrebă acesta.

Cel-l'alt nu răspunse, dar se ridică ca şi cum ar fi dorit să reînceapă lupta. Tînărul omuşor îl opri prin tr'un gest;

— Ah, aşa'ĭ, urmă el; sper că nu mă veţĭ constrînge de a vă forţa cu tot dinadinsul ca să fiţĭ cuminte.

— Să mă forţaţĭ?

— La dracu!... Dacă aşĭ fi lovit un punct maĭ jos, lucrul ar fi fost isprăvit, scumpul meŭ... Dar am calculat lovitura. N'am vrut de cît să vă ameţesc.

Şi reumplînd un pahar de rom:

— Aideţĭ, înghiţiţĭ acest tonic şi să vorbim ca doĭ prietenĭ. Să contatăm maĭ întîĭ un punct în treacăt. D-ta eştĭ acela care aĭ strangulat pe mama brigadieruluĭ Bordas...

— Eŭ?

— Sîntem singurĭ. Nimenĭ nu ne aude. La ce buna nega o crimă pe care aţĭ comis'o cu ajutorul aceluĭ fular despre care vă vorbeam odinioară acel fular, de mătase albastră care s'a decolorat strîngînd gîtul nenorociteĭ bătrîne...

Beau-Costel îşĭ muşcă buzele:

— Şi acel fular zise el, nu s'a maĭ găsit... Făra asta nu m'ar fi slobozit. Şi dacă nu l-aŭ găsit, e că l'or fi distrus saŭ că nu există!

— Eată'l, făcu tînărul om scoţîndu-l din buzunarul săŭ.

Narcisse încremenit rămase cu gura căscată. Apoĭ făcu o mişcare spre a se repezi asupra obiectuluĭ ce i se arătase. Dar interlocutorul săŭ îl opri iute prin punerea în faţa luĭ Narcisse a unuĭ mic revolver care eşise nu ştiŭ cum din buzunarul săŭ în acelaşĭ timp cu fularul acuzator.

— D-le Poignon, zise el, să nu ne jucăm cu arme de foc.

Cel-l'alt recăzu pe scaun.

— De la Eglantine trebuie să'l aĭ aşa? bîlbîĭ el. Bine ziceam eŭ: ea m'a trădat, ea care m'a ajutat se lovesc.

— Tocmaĭ pentru-că v'a ajutat să loviţĭ, Domnişoara Eglantine, vrea să'şĭ asigure beneficiile circonstanţelor atenuante... Şi cum eŭ i-am promis că nu va fi supărată de nimenĭ dacă 'mĭ va mărturisi...

— Ah! exclamă Beau-Costel, vedeţĭ bine că sînteţĭ de la poliţie!

Cel-l'alt ridică din umerĭ:

— Dacă aşĭ fi de la poliţie, băiatul meŭ, replică el, în loc de a vă fi trimes acĭ prin doĭ sergenţĭ, aşĭ fi dat foarte simplu ordin să vă conducă la închisoare... Pînă în momentul acesta aţĭ fi aranjat... Şi mîine v'aţĭ reîntoarce la Mazas, de unde n'aţĭ maĭ ieşi, de rîndul acesta, de cît pentru a trece la Curtea cu juraţĭ...

— Dar atuncĭ, bîlbîĭ Narcisse din ce, în ce maĭ ameţit, ce voiţĭ să faceţĭ cu mine?

— Maĭ întîĭ de toate, mĭ a plăcut să vă probez că nu sînteţĭ în stare a vă putea lupta cu al D-voastră servitor... cu atît în ce priveşte jocurile acelea de mîinĭ, carĭ sînt jocurĭ de ordinarĭ, cît şi sub raportul şarlătăniiĭ, de care, nu ezit recunoaşte, aveţĭ o doză maĭ remarcabilă...

Eŭ sînt extrem de răutăcios, vă avertizez, şi mĭ am luat ca deviză: *Cine se atinge se împunge...*

Iată, să presupunem că mi s'ar fi întîmplat o nenorocire în astă seară, în discuţia noastră..., la bal... Cincĭ minute maĭ tîrziŭ, aĭ fi fost arestat... Aĭ fi dormit în noaptea asta la poliţie... După o lună juriul ar fi fost chemat a se pronunţa asupra soarteĭ d-tale.. Nu sînteţĭ un acuzat interesant, domnule Poignon. Şi apoĭ, din timp în timp, trebuie să se dea un exemplu. Fără aceasta burghezi n'ar maĭ îndrăzni să treacă, odată trecut de miezul nopţeĭ, pe la Ambigu saŭ pe la Port-Sainte Martin...

Şi, şase săptămînĭ după acela verdictul dat...

— Bine!... Destul!... Inţeleg!...

Beau-Costel îşĭ trecu — maşinaliceşte — mîna pe după cît.

Interlocutorul seŭ conchise:

— Toate măsurile mele sînt luate. Justiţia are ochĭ asupra d-voastră... Dacă mi s'ar întîmpla, mîine în zilele următoare, maĭ tîrziŭ, de a sucomba într'o cursă — fie din fapta d-voastră saŭ dintr'a altuia — ea va fi care se obligă să mă răzbune.. In fine, din acest moment, capul nu vă maĭ aparţine... se clatină pe umerĭ, şi n'am de cît să'l ating cu degetul, pentru ca să cază în coşul ghilotineĭ!

Narcisse asculta cu capul aplecat. El era dominat, zdrobit. La aceste din urmă vorbe avu o trăsăritură nervoasă. Se auzeaŭ dinţiĭ luĭ clănţănind.

Tînărul om îĭ lăsă timpul de a'şĭ vedea situaţia. Apoĭ, încrucişînd piciorul drept pe piciorul stîng, el reluă:

— Aideţĭ, asiguraţĭ-vă, bunul meŭ! Ce dracu! dacă vă ţin acest limbaj, nu e pentru a vă speria. E pur şi simplu pentru a vă convinge că sînteţĭ cu totul la discreţia mea...

De alt-fel, n'am nicĭ un motiv şi nicĭ un rezon de a vă fi dezagreabil...

Nu vă voiŭ ascunde că chiar am nevoie de d-voastră, — şi voĭ adăoga că, dacă aveţĭ excelentul spirit de a vă lăsa să fiţĭ conduts..

— Drace! murmură Beau-Cosel, numaĭ să nu fie lîngă port saŭ lîngă *mănăstirea Mont-à Regret...*

— Nu e chestia de asta... pentru un moment, cel puţin. Este vorba de a vă face să vă realizaţĭ visul care trebuia să fie, în tot timpul, acel al unuĭ băiat inteligent, îndrăzneţ şi tăiat după tiparul d-voastră: de a părăsi adunarea mizerabilă în care vegetaţĭ şi de a trăi ca un principe regent lîngă o metresă a căreia bogăţie ar permite toate risipele, toate nebuniile, toate sacrificiurile... (Va urma)

Viena, 26 August. — In privinţa ştireĭ dată de *Agenţia Havas* că amiraliĭ aŭ hotărît să suspende blocul Creteĭ, *Fremdenblatt* află că această propunere a admiralilor există, dar că este încă obiectul de discuţie al puterilor.

•

Atena, 26 August. — „Corespondenţa politică“ vesteşte că guvernul grec a înştiinţat ierĭ pe puterĭ despre liberarea a zece miĭ soldaţĭ din ultimele clase ale rezerveĭ. Liberarea celor-l'alţĭ rezervişti se va face cît de curînd.

Prin mijlocul luneĭ Septembrie, escadrele străine din apele Creteĭ vor fi reduse la jumătate. Contingentul trupelor va rămîne acelaşĭ ca acum.

Plecarea luĭ Nelidow

(Serviciul telegrafic al *Agenţieĭ Romîne*)

Constantinopol, 26 August. — Astăzĭ membriĭ ambasadeĭ ruseştĭ aŭ dat o serbare de adio cu prilejul plecăreĭ D-luĭ de Nelidow. S'a primit colonia rusească, s'a oficiat un Te-Deum şi s'a dat un prînz.

Colonia a creat un premiŭ Nelidow pentru şcoala rusească din Constantinopol.

D. Artow dragoman al ambasadeĭ ruseştĭ, a fost numit secretar al coloneluluĭ Leontiew care va fi împuternicit ca ministru pe lîngă Menelik.

Atentatul anarchist din Barcelona

(Serviciul telegrafic al *Agenţieĭ Romîne*)

Barcelona, 26 August. — Nu la patru-zecĭ de anĭ de muncă silnică a fost osîndit Sampan de consiliul de războiŭ, ci la pedeapsa cu moarte.

Madrid, 26 August. — Avînd în vedere deosebirile de vederĭ carĭ există între consiliul de războiŭ din Barcelona şi căpitanul-general însărcinat să confirme hotărîrea împotriva luĭ Sampan, procesul va fi supus consiliuluĭ suprem de războiŭ.

Furtună groaznică la Atena

(Serviciul telegr. al „Agenţieĭ Romîne)

Atena, 26 August. — Azĭ după amiazĭ a căzut asupra Ateneĭ o furtună înspăimîntătoare. A început anotimpul ploilor.

Situaţia refugiaţilor italienĭ, împrăştiaţĭ fără adăpost în diferite localităţĭ, devine insuportabilă.

Ultime informaţiunĭ

Dinastia inspectorială a Mărgăriţilor

„Voinţa Naţională“ ne aduce ştirea că „D-l Tache Mărgărit, **inspectorul şcoalelor din Turcia**, se află la Sinaia“.

Tache Mărgărit **inspectorul** şcoalelor romîne, iată ceva cu totul noŭ şi am fi foarte recunoscătorĭ „Voinţeĭ“ dacă ne-ar spune prin ce decret şi cînd Tache Mărgărit a fost numit inspector.

*

Pînă să primim acest răspuns, vom arăta noĭ cum Tache Mărgărit şi-a însuşit titlul de inspector. Acum doĭ anĭ Tache Mărgărit, fiind prieten cu un redactor al ziaruluĭ din Constantinopol „Moniteur Oriental“ ,îl rugă să publice următoarea informaţie: „D. Tache Mărgărit, inspectorul şcoalelor macedo-romîne, pentru serviciile aduse statuluĭ turcesc, a fost decorat cu ordinul „Medjidie clasa III“.

Informaţiunea a trecut neobservată, iar D. Tache crezînd că e destul să fie publicat în „Monitorul oriental“ pentru ca să-şĭ poată însuşi titlul de inspector, continuă să se erige în mare apărător al cauzeĭ romînizmuluĭ din Turcia.

•

El se adresă dar D-luĭ Sturdza şi'ĭ făcu cunoscut că de fapt este deja inspector.

D. Sturdza, pe de o parte neputînd nimic refuza scumpuluĭ săŭ prieten Mărgărit, iar pe de alta neputîndu-l numi prin decret inspector, a încercat să-ĭ dea prin mijloace clandestine acest titlu, punînd „Voinţa Naţională să-l numească la fie-ce ocazie D. Tache Mărgărit, inspectorul şcoalelor, doar va rămîne chiar inspectorul şcoalelor macedo-romîne.

Tache Mărgărit de fapt însă nu este de cît un simplu spion al poliţieĭ turceştĭ. In această calitate D. Tache s'a ilustrat în maĭ multe rîndurĭ şi maĭ ales anul trecut cu ocazia măcelărireĭ Armenilor din Constantinopol.

Mulţĭ Romînĭ carĭ s'aŭ dus anul trecut în escursiune la Constantinopol cu vaporul „Cobra“ aŭ văzut cum Tache Mărgărit, însoţit de jandarmĭ şi de ciomăgaşĭ turcĭ, urmărea pe nenorociţiĭ Armenĭ, carĭ apoĭ eraŭ măcelăriţĭ în modul cel maĭ barbar.

*

Acum Tache Mărgărit, pe care „Voinţa“ îl numeşte „inspector şcolar“, a sosit la Sinaia unde a avut o lungă întrevedere cu D. Sturdza.

Scopul vizitei sale, ni se afirmă, nu este altul de cît ca să aranjeze cu D. Sturdza chestia profesorilor romînĭ din Macedonia şi ca să roage din noŭ pe D. Sturdza ca guvernul romîn să ia cele maĭ straşnice măsurĭ în contra Armenilor din Romînia.

Iată pe cine D. Sturdza voeşte cu orĭ-ce preţ să-l facă inspectorul şcoalelor noastre din Turcia şi căruia îĭ dă deja acest titlu prin oficioasa guvernuluĭ.

Un armîn

Noul minister bulgar

(Serv. telegrafic al „Agenţieĭ Romîne“)

Sofia, 26 August. — Prinţul a primit demisiunea D-luĭ Ghesov, ministru de finanţe; l-a înlocuit D. Theodorov, ministru de justiţie.

D. Zgurev, secretar general al ministeruluĭ de justiţie, ia acest minister; D. Welicikow, ministrul instrucţiuneĭ publice. ia ministerul comerţuluĭ şi agriculturei, iar D. Vazov, deputat, e numit ministru al instrucţiuneĭ publice.

S'a format în Belgia un mare consorţiŭ de capitaliştĭ belgianĭ şi englezĭ carĭ vor să exploateze în mod sistematic petroleul din ţara romînească.

Pentru acest scop în curînd vor sosi în ţară maĭ mulţĭ reprezentanţĭ aĭ sindicatuluĭ carĭ, ajutaţĭ de somităţĭ ştiinţifice geologice, vor studia terenurile petrolifere şi vor începe tratative pentru cumpărarea saŭ închirierea lor.

D. Ştefan Popescu, directorul gimnaziuluĭ din R.-Sărat, care a fost însărcinat de ministerul de instrucţiune cu predarea cursurilor de matematică la institutoriĭ şi învăţătoriĭ trimeşi la C.-Lung pentru a face studiĭ repetitoare, se întoarce mîine în Capitală pentru a prezenta ministruluĭ raportul săŭ cu privire la rezultatul acestor studiĭ.

D. Leon Sachelarie, primarul oraşuluĭ Bacăŭ, a sosit în acel oraş în urma expirăreĭ concediuluĭ ce a avut.

D-sa se va înţelege acum cu ceĭ-l'alţĭ fruntaşĭ liberalĭ bacananĭ în privinţa numireĭ nouluĭ prefect de Bacăŭ.

Dacă vor cădea de acord asupra consilieruluĭ care va fi ales primar, atuncĭ D. Sachelarie va demisiona spre a lua prefectura.

Miniştriĭ vor ţine azĭ un consiliŭ la ministerul de interne.

Eĭ se vor ocupa de o cam dată cu rezolvirea tutulor afacerilor curente.

Prin Bacăŭ circulă zvonul că ovreiul Igner, cel cu falşificarea ofertelor de la licitaţia ţinută zilele trecute la garnizoana din acel oraş pentru aprovizionarea cu fîn şi ovăz, va fi depus.

Bătaia de la spitalul militar

Un cunoscut al nostru, ducîndu-se ierĭ la spitalul militar pentru a-şĭ vedea pe un văr al săŭ care e bolnav în acel spital, a fost martorul uneĭ barbariĭ petrecute în curtea spitaluluĭ şi în faţa unuĭ mare număr de persoane.

Eroul aceşteĭ barbariĭ e un căpitan din regimentul I de geniŭ anume Stanislas Petrescu.

•

Numitul căpitan, văzînd în curte pe un soldat sanitar adăpînd caiĭ spitaluluĭ într'un bazin din apropiere, s'a repezit ca o fiară asupra luĭ şi a început să-l lovească cu pumniĭ peste ochĭ şi gură.

Pe soldat l'a podidit sîngele pe nas şi gură.

La vederea sîngeluĭ, căpitanul se înfurie şi maĭ răŭ şi, pentru a nu se maĭ mînji pe mîinĭ de sîngele victimeĭ, începu să-l lovească cu sabia peste pîntece şi şale pînă cînd l'a doborît jos.

•

Fapta căpitanuluĭ a revoltat pe toţĭ azistenţiĭ.

Acum treĭ zile tot acest Domn căpitan a bătut pînă l'a făcut numaĭ sînge pe un soldat sanitar din pavilionul contagioşilor pentru că a găsit cîte-va fărmiturĭ de pîine pe o scară a pavilionuluĭ.

Soldaţiĭ sînt îngroziţĭ de bătăile acestuĭ ofiţer şi pomenesc tot-d'a-una cu spaimă numele luĭ.

Supunem cazul D-luĭ general Berendeĭ, de a căruia spirit de dreptate nu ne-am îndoit nicĭ odată, şi'l rugăm să orînduiască pedepsirea acestuĭ ofiţer.

In strada Laculuĭ No. 11 a murit un copil în etate de un an al luĭ Niţă Constantin. D-rul Demetriade, medicul comunal, constatînd decesul şi văzînd starea de slăbiciune în care se afla copilul, a pornit cercetărĭ şi a aflat că copilul fusese lăsat intenţionat în stare de părăsire.

D-sa a avizat parchetul, inzistînd să se ia măsurĭ energice.

Spitalul Sf. Spiridon din Galaţĭ s'a mutat în noul săŭ local din Vadul Unguruluĭ, în apropierea penitenciaruluĭ central al Curţeĭ de apleĭ din Galaţĭ.

Erĭ s'a făcut inaugurarea sub preşidenţia doctorilor Stavrides şi Piaseschi şi în prezenţa unuĭ public numeros.

Ziarul „Galaţiĭ“ ne aduce ştirea că un incendiŭ a distrus la Galaţĭ erĭ, pe la orele 10 dimineaţa, vre-o 12 case şi cîte-va magaziĭ şi coşare din strada Agriculturei.

Pagubele sînt considerabile.

Se zice că un copil ar fi pierit în flacărĭ.

O nouă agresiune brutală

Erĭ dimineaţă a apărut în „Epoca“ o corespondenţă din Tîrgovişte în care între altele eraŭ şi următoarele:

„In afacerea cu Tudor David pentru care ziarul *Adevĕrul* a dat alarma, poliţaiul Iancu Cîmpeanu a fost în Bucureştĭ cu *„ilustrul deputat“* C. I. Nicolaescu, protectorul tutulor borfaşilor şi escrocilor şi ginerele vestituluĭ Vasilache-Scarvulis, spre a-l proteja faţă de D. Ferichide, care-ĭ ceruse demisia.

„Se ştie că trecutul acestuĭ I. Cîmpeanu, recunoscut ca viţios şi zurbagiŭ, este plin de fapte scandaloase, ca acelea cu femeia unuĭ locuitor din Cîndeştĭ, cu bătaia muzicanţilor militarĭ etc., etc. şi acum maĭ recent cu bătaia jandarmuluĭ din Pucioasa, Rădulescu, în timpul nopţeĭ de 27—28 Iulie a. c., pe cînd

Ziarele LUMEA NOUA şi ADEVERUL aŭ luat hotărîrea să convoace pe cetăţeniĭ Capitaleĭ la o

MARE Intrunire publică

pentru a protesta în potriva sălbăteciilor graţie cărora tînărul Godeanu azĭ este în mormânt, iar nenorocitul Tudor David se zbate în ghiarele teribeleĭ epilepsiĭ.

Intrunirea va avea loc Dumineca viitoare, probabil în sala DACIA.

Cetăţeniĭ Capitaleĭ carĭ în tot-d'a-una aŭ protestat în potriva tuturor sălbăteciilor şi neomeniilor, cetăţeniĭ Capitaleĭ carĭ în tot-d'a-una aŭ fost strejăriĭ libertăţilor publice şi de astă-dată îşĭ vor face cu prisosinţă datoria.

Intre alţiĭ vor lua cuvîntul D-niĭ: Vasile G. Morţun, deputat al Romanuluĭ, Ion Nădejde şi Const. Mille.

Cîmpeanu se afla la cîrciuma luĭ M. Chivulescu într'un hal de beţie ordinară, cu oamenĭ de rînd, şi unde jandarmul venise atras de chiotele şi zgomotele acestuĭ beţiv ordinar, care a speriat lumea din Pucioasa.

„D. Ferichide, de ochiĭ lumeĭ, a delegat pe deşteptul Dincă Bucşeneanu, directorul prefectureĭ, să facă anchetă, şi sîntem sigurĭ că faimosul Dincă, după ce va goli tabacherea cu tutun a luĭ Cîmpeanu, 'l va spăla, maĭ abitir de cum odinioară spăla panacodul de la brutărie.

„Nu ne îndoim cîtu-şĭ de puţin că un om ca Dincă Bucşeneanu, pe care de alt-fel şi organul liberal *Voinţa Naţională*, No. 2461 din 16 Iunie 1893, 'l gratifică cu epitetul de *„abusiv, pervers, mitocan etc.“*, va fi la ordinele stăpînuluĭ săŭ C. I. Nicolaescu, „ilustrul“ nostru deputat, şi că nu va face alta de cît ce-ĭ va ordona Nicolaescu.“

Azĭ am primit din Tîrgovişte următoarea telegramă:

Tîrgovişte.

Aseară, ora 9, o bandă compusă din agenţiĭ poliţieĭ zbiruluĭ Iancu Cîmpeanu, înarmată cu măciucĭ formidabile, a atentat la viaţa mea în mijlocul străzeĭ. Scăldat în sînge şi fără cunoştinţă, am fost transportat acasă rănit grav la cap şi pe corp! Rog daţĭ alarma şi cereţĭ anchetă serioasă.

Motivul atentatuluĭ este articolul apărut erĭ în „Epoca“ la corespondenţe.

Nicolae C. Simulescu

*

Aceasta este cea maĭ bună dovadă că D. Cîmpeanu a disperat să poată înscena mărturiĭ şi anchete carĭ să-l spele.

D-sa vede că barbaria comisă cu Tudor David nu se poate acoperi cu muşama poliţienească şi acum caută s'o înece în alte barbariĭ.

E trist că judeţele sînt date pe mîna unor asemenea oamenĭ şi ar trebui ca guvernul să ia măsurĭ pentru a nu fi făcut direct responzabil.

U. Z.

Cu începere de la 1 Septembrie gimnaziul clasic din Bacăŭ va fi transformat în liceŭ.

Secretarul cabinetuluĭ de instrucţie din Galaţĭ, D. Emil Clavel, a fost depus erĭ pentru faptul că a eliberat un registru comercial fără ştirea judecătoruluĭ de instrucţie.

Ministerul de interne a annlat licitaţia ţinută la Iaşĭ cu privire la canalizarea Calcaineĭ.

D. inginer Bejan, asupra căruia se adjudecase şi care începuse lucrarea, a fost oprit de a merge înainte cu lucrul de către administraţia comunală.

Licitaţia nu a fost anulată pentru motive bine-cuvîntate, ci numaĭ în urma stăruinţelor cîtor-va persoane politice maĭ influente.

La seminarul Veniamin din Iaşĭ se află 34 locurĭ vacante de bursierĭ.

Se primesc absolvenţĭ a 3 clase gimnaziale clasice saŭ reale, comerciale saŭ normale.

Astăzĭ în fine după şapte săptămînĭ de secetă a căzut asupra Bucureştiuluĭ o ploae abundentă.

Confraţiĭ de la „Drapelul“ sînt tarĭ lucru mare, în Geografie.

Intr'o informaţie „Drapelul“ anunţă că prinţesa Bulgarieĭ se va întoarce din „Euxinograd“ cu trenul pînă la T.-Severin, de unde se va îmbarca pentru Rusciuk.

Se vede că confraţiĭ de la „Drapelul“ îşĭ închipuie că Euxinograd se află în apropiere de T.-Severin, căcĭ dacă ar fi ştiut că Euxinograd se numeşte palatul de la Varna al prinţuluĭ Ferdinand ar fi înţeles că, pentru ca să meargă de la Euxinograd la Rusciuk, prinţesa Bulgarieĭ n'avea nevoie să se ducă cu trenul la T.-Severin, adică să facă traseul Varna-Burgas-Filipopol-Sofia-Belgrad-Baziaş-T.-Severin, traseŭ ce durează „cincĭ zile,“ ci se ducea direct cu trenul de la Varna la Rusciuk în opt ore.

Din cauza îmbulzeleĭ de materie, foiţa „Copiiĭ părăsiţĭ“ nu are loc în numărul de azĭ.

Otrăvirea de la hotelul Londra

Aseară, pe la orele 9, o servitoare de la hotel Londra anume Victoria Mihăilescu, în etate de 15 anĭ, a încercat să se sinucidă bînd un păhar cu oţet în care dizolvase 5 cutiĭ cu chibriturĭ.

Ingrozită de ceea ce făcuse, imediat după ce a băut otrava ea a început să strige şi să mărturisească faptul, rugînd în acelaşĭ timp pe toţĭ cîţĭ intraŭ în camera eĭ ca să nu o lase să moară.

*

Victoria a fost transportată la spitalul Colţea unde, după ce i s'a administrat un antidot, s'a simţit maĭ bine şi afară de orĭ-ce pericol.

Cauza care a determinat pe Victoria să se sinucidă se crede că ar fi amorul ce'l avea pentru un băeat care e pe cale să se însoare.

REPORTAGIU

Din Capitală

Aseară un elev de administraţie anume Gheorghe Leonte s'a aruncat în lacul din grădina Cismigiu.

El a fost imediat scos de către păzitoriĭ grădineĭ, aşa că nu şĭ-a cauzat nicĭ un răŭ.

Leonte refuză să mărturisească motivele carĭ l'aŭ determinat să recurgă la acest act de desperare.

Individul Marin Tudorachi din strada Vapor 19 a fost prins cu un cal de furat. Individul declară că acesta e de 7 anĭ şi că el este posesorul săŭ de cînd calul era mînz. Ca act justificativ el arată biletul de vite care poartă viza din anul 1884.

Tudorachi este arestat şi afacerea se instrueşte.

Tîrgul cerealelor

Brăila, 26 August.

Griŭ: 18.800 hectolitri; 89—56 libr.; 14.35-12.05 preţ.

Porumb: 53.000 hectol.; 60—62 libr.; 7.70-6.40 preţ.

Ovăz: 2250 hectolitri.

Orz: 28000 hectolitri; libre 42—49½; 3.92½-6.35 preţ.

Secară: 4200 hectolitri; libre 43¼-54; 11.30-7.50 preţ.

Meiŭ: 8—10 vag.; 7.80 preţ.

Marmorosch, Blank & Comp.

NUVELA

Prea tîrziu

I

Razele soareluĭ eraŭ aşa palide şi fără de căldură, zilele aşa de triste şi un vînt tăios sufla de sub seninul ceruluĭ îmbrobodit cu norĭ, scuturînd ultimele frunze veştejite şi ducîndu-le să-şĭ îngroape rămăşiţele vieţilor lor, atît de scurte, în zărĭ necunoscute.

Era toamna.

Sus, într'o odaie bogat mobilată, focul pălpîia vesel în cămin şi căldura luĭ plăcută îmbrăca spaţiul parfumat al odăieĭ.

— O, cine să-mĭ fi spus care că te voĭ pierde atît de repede, tu aceea care mĭ-aĭ fost singura bucurie în clipele vieţeĭ mele furtunoase, şoptea un tînăr om uneĭ femeĭ, care trîntită într'un fotoliŭ plîngea cu capul îngropat în mîinĭ.

Ce contrast ciudat!

Hainele luĭ eraŭ şterse de mult purtat, ale eĭ bogate în mătase şi dantelă.

El era aşa frumos! Fruntea palidă îĭ răsărea de sub părul negru, îmbinîndu-se cu ovalul fin al unuĭ obraz a-

FOIŢA ZIAR. „ADEVĔRUL“

— 143 —

GORON

Destăinuirile unuĭ poliţist

II.—In Crimă

XVI

Arton şi adevărata Panama

Numaĭ pe cînd stă la masă cu mijlocitoriĭ carĭ eraŭ să'l puie în relaţie cu Arton, eŭ stam împrejurul găreĭ Richemond.

Observam cu atenţie lumea care sosea.

De odată zăresc lîngă o damă care avea un geamantan negru ce părea destul de greŭ, un om scurt, grăsuliŭ care semăna puţin cu Arton.

Avea acelaş umblet aceeaşĭ nălţime acelaşĭ tip semit.

Cu toate acestea nu era Arton.

Cum m'am uitat maĭ bine, am văzut că nu era el.

Am zis îndată luĭ Orion:

— Să vezĭ că pe omul ăsta de aicĭ care nu e Arton cel adevărat o să'l prezinte Englezul luĭ Girodot.

Urmaĭ perechea cu ochiĭ.

Intrară în public house.

Peste cîte-va minute Orion şi eŭ intrarăm şi noĭ în cîrciumă.

Aşa zisul Arton şi tovarăşa luĭ se aflaŭ la masă cu Girodot.

Girodot avea mare haz.

Avea o figură de ţăran încăpăţînat şi şiret şi strîngea bine la piept un pachet mare legat cu sfoară groasă în care zicea că are rente italiană de 300000 fr. şi în care nu eraŭ de cît ziare vechĭ.

De alt-fel trebuiaŭ arătate numaĭ eşantilioanele cumpărate de mine de oare ce în momentul conchidereĭ tratatuluĭ toţĭ eraŭ să se arunce asupra luĭ Arton ca să'l aresteze.

Girodot punea mîna în buzunar ca să ia eşantiloanele cînd îĭ făcuĭ semn că nu era Arton.

Atuncĭ se petrecu o scenă comică care m-ar fi făcut să rîd mult de n'aşĭ fi fost îngrijat să nu paţă agenţiĭ meĭ ceva de la numeroşiĭ răĭ făcătorĭ ce îĭ înconjuraŭ.

Văd de odată pe Girodot ca se scoală.

Prefăcîndu-se emoţionat să plească spre veciniĭ săĭ şi mă arată pe mine.

Le zice:

— Văd colo două tipurĭ carĭ nu'mĭ inspiră încredere ăia sînt din poliţie. Faceţĭ cum ştiţĭ eŭ mă retrag.

Toţĭ Engleziĭ din jurul luĭ ştiaŭ franţuzeşte.

Cuvîntul de poliţie făcu un efect şi comic şi serios.

Toţĭ pieriră.

Şi toţĭ uitară să plătească ce luaseră.

Iacă cum se sfîrşi lucrul.

De atuncĭ am aflat că Arton nu s'a ocupat nicĭ odată să facă trafic cu titlurĭ dar omul poliţieĭ nu trebuie să lase să'ĭ scape nimic.

La urmă am prins pe Arton prin trădare.

Am făgăduit premiurĭ în banĭ cuĭ mi'l va arăta.

Şi aşa l-am prins în cele din urmă plătind trădătoruluĭ 15000 fr.

Sfîrşitul părţeĭ a treia

IV. Poliţia viitoruluĭ

CAP. I

Ziua unuĭ şef al Siguranţeĭ

— Te caută cine-va, d-le. Scoală.

Dormeam bine.

Mă întorsesem acasă prăpădit de oboseală la două noaptea.

Veneam de la o percheziţie.

Mă frec la ochĭ.

Văd ceasornicul din perete.

Eraŭ numaĭ cincĭ de dimineaţă.

— Ce maĭ e? întrebaĭ.

— Te caută cine-va.

— Cine?

— Brigadierul Girodot.

Atuncĭ aud vocea luĭ Girodot de după uşe.

Imĭ zise:

Am găsit pe unu în strada Riquet cu treĭ loviturĭ de cuţit în pîntece. N'are nicĭ o hîrtie la el. Parchetul a fost înştiinţat. Grăbeşte-te, d-le şef.

Mă îmbrăcaĭ în grabă.

Abia începea a se lumina de ziuă.

Plecaĭ cu Girodot şi cu Herbam.

Acolo găsiĭ pe procuror şi pe judecătorul de instrucţie.

O crimă banală, saŭ maĭ bine o bătaie.

La 7 cadavrul era la Morgă.

La 7½ nevasta mortuluĭ veni şi recunoscu cadavrul.

Petrecuse seara cu nişte prietenĭ.

Le aflarăm numele.

Girodot se însărcină cu restul.

Mă întorc la biuroŭ, cînd băteaŭ opt.

Pe biuroŭ găsesc o piramidă de scrisorĭ.

Toate aceste scrisorĭ trebuie să le desfac singur atît pentru destăinuirele ce se află des în ele cît şi pentru confidenţele particulare.

Afli multe lucrurĭ minunat de bune, din scrisorĭ.

Am spus la început cum am prins toată banda Nuit în urma uneĭ denunţărĭ prin scrisoare...

Dar şi ce de prostiĭ!

Totuşĭ nu desface şeful Siguranţeĭ toate scrisorile carĭ vin căcĭ alt-fel şĭ-ar petrece ziua citind scrisorĭ.

Grija aceasta e dată şefuluĭ birourilor Siguranţeĭ.

Abia citesc şi mi se anunţă că şefiĭ de serviciŭ aşteaptă să'ĭ chem la raport.

Bat zece.

Aceasta e ora cînd trebuie să mă duc la prefectul poliţieĭ.

După ce îĭ spun cu deamăruntul tot ies.

Nu plec însă de la prefectură.

Caut, cercetez dosare, iaŭ note...

Abia la 12 fără ¼ mă întorc la biurourĭ şi fără să mă lase să mănînc, ziariştiĭ se reped la mine să le daŭ noutăţĭ.

In sfîrşit ajung la masă.

Mîncarea mă aştepta de un ceas pe masă.

Mînca-voĭ pînă la sfîrşit fără să fiŭ deranjat?

In ziua aceia nu mă supăra nimenĭ.

Lucru rar.

Insemnez cu o cruce.

Apoĭ plec la Palatul de justiţie.

După ce mă întîlnesc cu judecătorul care m'a chemat maĭ fac o vizită două colegilor meĭ.

La 2½ sînt la Siguranţă.

— D-le şef, îmĭ zise un agent vă caută o grămadă de lume.

— Pofteşte'ĭ pe rînd.

— D-le, sînt baronul de Z... însărcinat cu afacerĭ al societăţeĭ Marmurăriilor de la Gerolstein şi viŭ să vă spun cîte-va amănunte privitive la hoţia aĭ căreĭ victime am fost.

Ştiŭ că se furase 100000 fr.

Am o bănuială.

Mi se pare că zic numaĭ că li s'a furat suma aceasta ca să ascundă cîte-va zile că nu pot face faţă plăţilor.

Mĭ-aŭ spus că luaseră banĭ de la bancă cu o zi maĭ înainte.

A doua zi aflu că nu luaseră de la bancă nicĭ un ban.

Intră o femeie tînără.

Imĭ umple cabinetul de miros de parfum.

E însoţită de un tînăr cu părul negru plin de pomadă care se vede că s'a silit să se îmbrace cu gust dar n'a izbutit.

Mutra luĭ am maĭ văzut'o unde-va.

Femeia spune cine e.

E actoriţă mică într'un teatru mic.

Apoĭ îmĭ povesteşte următoarele:

(Va urma)

proape femeesc; dînsa aproape o frumuseţe vaporoasă, o frumuseţe care nu se poate descrie, neasemănătoare niciĭ vre-uneĭ Madone din Vatican, niciĭ vre-uneĭ crăĭese din poveştĭ, dar întrecîndu-le poate pe amîndouă.

— O, Alexandre, dacă aşĭ putea muri acum, ce fericită aşĭ fi; gîndul că trebuĭe să mă despart de tine mă zdrobeşte; aşĭ fugi, dar sînt laşă, nu îndrăznesc, îĭ spunea dînsa plîngînd cu bohot.

— Şterge-ţĭ lacrimile, Eleno, uită-mă cum se uită orĭ-ce vis al copilărieĭ, fiĭ fericită, eŭ mă simt bolnav, fără de putere. Voĭ pleca şi doar amintirea ĭubireĭ tale va maĭ înviora cîte-odată cursul trist al vieţeĭ mele. Ia-l pe dînsul, e bogat, iubeşte-l, destul te-am plictisit cu amorul meŭ prea înfocat! şi dînsul îşĭ puse pălăria în cap, gata să ĭasă.

— Alexandre, plecĭ aşa de ĭute, aĭ uĭtat oare ce mĭ-aĭ scris atuncea:

Dacă lumea s'ar distruge
Şi, zdrobită, ar peri
Chĭar în faţa morţeĭ crude
Tot aşa te voĭ iubi.

— O, dacă tu aĭ uĭtat atît de ĭute, de ce să nu uĭt tocmaĭ eŭ. Dar nu, eŭ n'am uĭtat, nu voĭ uĭta niciĭ odată.

O tuse seacă îĭ tăĭă vorba.

— Adio, Eleno, adio de vecĭ şi, înăbuşindu-şĭ un lung suspin, el fugi ca un nebun prin uşa deschisă.

II

O melancolică seară de toamnă se lăsa peste oraşul liniştit. Doară vîntul şi paşiĭ cadentaţĭ aĭ păzitorilor de noapte răsunaŭ în străzile pustiĭ.

Sus, într'o mansardă luminată de un slab muc de lumînare, tînărul, care se despărţise de aceea, pe care o ĭubea atîta, se lupta cu durerile boaleĭ.

O femeĭe bătrînă suspina la căpătîĭul luĭ.

— Mă duc, mamă, mă sfîrşesc, păcat de săraca mea tinereţe. De ce oare n'am putut să cunosc şi eŭ plăcerile vieţiĭ? Cruda! m'a uĭtat. Ce nestatornică e ĭubirea femeĭască!...— Dînsul aĭura, ars de căldura frigurilor.

— Lasă, Alexandre, o să te facĭ bine, o să vie vara, să te ducĭ şi tu puţin la munte, să maĭ prinzĭ puterĭ noĭ, îĭ spunea bătrîna mamă ştergîndu-ĭ sudoarea rece după frunte.

— Cimitirul, mamă! acolo o să mă duc maĭ de vreme de cît la vară. Ce răŭ mĭ-e, mă sfîrşesc.

Pieptul i se ridica cu furie, ĭar un horcăit eşea din plămîniĭ luĭ mîncaţĭ de boală.

In suspinele şi plînsul bătrîneĭ, uşa se deschise încet şi o statură de femeĭe intră înăuntru.

— Alexandre, ţipă dînsa, repezindu-se în spre pat.

— Tu aci, Eleno, şopti bolnavul cu o voce stinsă.

— Iartă-mă, Alexandre, vroĭ să te ĭubesc, să fiŭ a ta pe vecĭ, îĭ spunea dînsa.

— Prea tîrziŭ, prea tîrziŭ. Scumpă mamă, mă duc! Adio, Eleno, adio..,

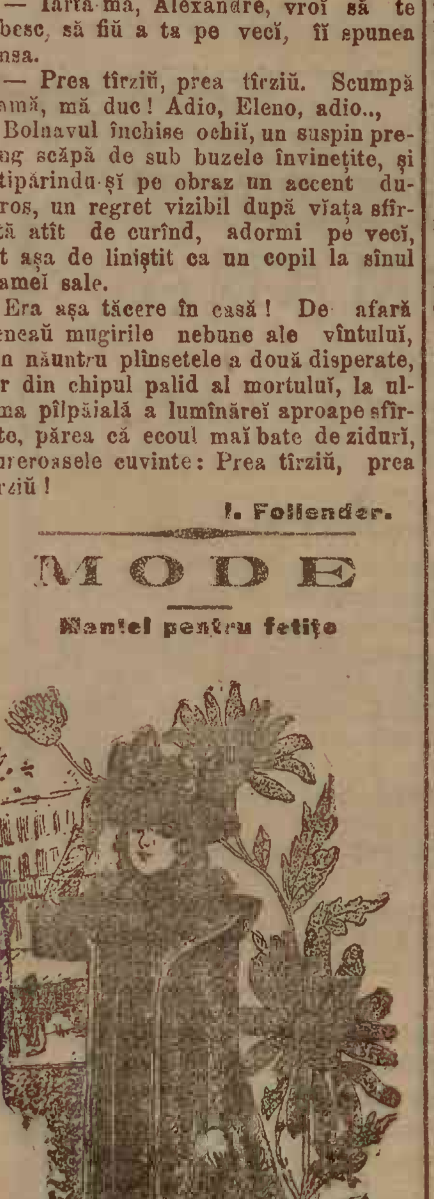
Bolnavul închise ochiĭ, un suspin prelung scăpă de sub buzele învineţite, şi întipărindu-şĭ pe obraz un accent dureros, un regret vizibil după vĭaţa sfîrşită atît de curînd, adormi pe vecĭ, tot aşa de liniştit ca un copil la sînul mameĭ sale.

Era aşa tăcere în casă! De afară veneaŭ mugirile nebune ale vîntuluĭ, din năuntru plînsetele a două disperate, ĭar din chipul palid al mortuluĭ, la ultima pîlpăĭală a lumînăreĭ aproape sfîrşite, părea că ecoul maĭ bate de ziduri, dureroasele cuvinte: Prea tîrziŭ, prea tîrziŭ!

I. Follender.

MODE

Mantel pentru fetiţe

Acest frumos mantel e de postav cu florĭ de damast, dublat de mătase, cu un guler mare formînd pelerină. Gulerul e garnisit cu o pasementerie de mătase mată.

Laura.

Starea civilă

— Declaraţiĭ de căsătorie —

Gheorghe Rădulescu, cu D-ra Sevastiţa P. Constantinescu, Gheorghe Petre, cu D-ra Maria Petrescu, Stan Marinescu, cu D-ra Ana B. Andricescu, Grigore L. Maltopol, cu D-na Elena I. Tărnoveanu, Gheorghe I. Oncescu, cu D-ra Anica Călin Badea, Menas Rosenban, cu D-ra Ghitle Isach Beniamin, V. Mavrodin, cu D-ra Elena Chr. Ionescu, Ivan Stan, cu D-ra Maria Cosma, Ion V. Săvescu, cu D-ra Maria Radu Dobre, Moise N. Doicescu, cu D-na Alexandrina Spirescu.

Pentru gospodine

Contra înţepăturilor de insecte— Vara maĭ ales, fie-cine suferă mult pe urma înţepăturilor de insecte. Iată un preservativ contra acestor înţepăturĭ: eter acetic 5 grame; eucalyptol 10 grame; apă de colonia 10 grame; tinctură piretră 50 grame.

Gastr.

SPECTACOLE

Grădina Hugo. — Teatru de varietăţĭ. In timp de ploaĭe, în sala Hugo.

Grădina centrală.—Concert dat de orchestra D. Dinicu.

Grădina Lukianoff, strada Cîmpineanu.—In fie-care seară teatru de varetăţĭ. Trupă Nouă. In timp de ploaĭe reprezintaţia se dă în fosta sală Orfeŭ.

Grădina Cosma.—Concert muzical.

Grădina Frascati. Concert de orchestră.

Grădina Mitică Georgescu, str. Cîmpineanu.—Teatru de varietăţĭ. Trupa Burienescu.

Grădina Raşca — In fie-care seară teatru de varietăţĭ sub direcţiunea D-luĭ Agop Kiolean.

Preţul locurilor: Loc rezervat 2 leĭ, stal I 1 leŭ, intrarea generală 50 banĭ.

Grădina Hugo.—Joĭ, 28 August, mare reprezentaţie în beneficiul comicilor de salon D-nul şi D-na Albach. Program schimbat.

Bibliografiĭ

A eşit de sub tipar şi se află la toate librăriile din ţară *Cartea de cetire* pentru clasa II primară de *A. I. Odobescu* şi *V. Gr. Borgovan* precum şi *Cartea de citire* pentru clasa IV primară urbană de *G. I. Ionescu Gion, V. Gr. Borgovan*, profesorĭ, şi *G.Stoenescu, G. C. Ionescu, N. Gh. Costescu*, institutorĭ la şcoala de aplicaţie a şcoaleĭ normale de institutorĭ Amîndouă cărţile didactice din Iulie a. c. Limba cea clasică şi mlădioasă a luĭ Odobescu, graiul uşor şi plăcut al luĭ Gion şi competinţa celor-l'alţĭ colaboratorĭ în materie de pedagogie ridică valoarea acestor cărţĭ faţă cu toate cele-l'alte de asemenea natură. Editura H. Steinberg Bucureştĭ, str. Şelarĭ 18, n'a cruţat nimic, tipar foarte îngrijit, clişeurĭ perfect reuşite, format şi preţ convenabil. Fie-care carte îşĭ are *Povăţuitorul* săŭ, care se trimite gratis după cerere.

117—6

Buletin atmosferic

26 August, 1897

Timpul frumos şi liniştit continuă. Noaptea senin şi răcoros. Temperatura a scăzut simţitor în toată ţara, maĭ ales în părţile muntoase şi prin Moldova de sus. La Panceştĭ-Dragomireştĭ termometrul s'a coborît noaptea pînă la 7 grade.

Cea maĭ ridicată temperatură a fost erĭ de 30 grade la Focşanĭ. Barometrul a scăzut foarte mult pretutindenĭ în mijlociŭ cu 6—7 milimetri. La Cîmpulung a plouat noaptea puţin.

Astă-zĭ cerul senin, timpul plăcut şi călduros.

Ultimele noutăţĭ literare

Astă-zĭ am primit în sala noastră următoarele noutăţĭ:

Pierre Guédy. Amoureuse trinité, roman, ornat de 100 ilustraţiunĭ obţinute prin fotografie după natură, dintre care 9 planşe afară din text. Leĭ 3.50.

Premiĭ noüĭ de vacanţă

Seria a Un-spre-zecea

Expirînd termenul pentru bonul de premiĭ din seria a zecea, punem cu începere de astă-zĭ la dispoziţia cetitorilor o a Unsprezecea serie de premiĭ.

Atragem tot odată atenţiunea că primele 12 fascicole din publicaţia „Tableaux célèbres“ sînt cu totul epuisate

Cuponul premiilor anunţate maĭ jos este valabil pînă la 25 August inclusiv.

Dăm aci şi lista premiilor:

Fascicula a 13-a din publicaţiunea *Tableaux célèbres* coprinde următoarele reproducţiunĭ după tablourĭ:

Ca bătrîniĭ, fac tineriĭ de Louis Knaus.
Păzitorele curcanilor de Cihalivo.
Semnalul vînătoruluĭ de Deker.
Ajutor neaşteptat de H. Sperling.
Vărul orăşeluluĭ de Benjamen Vautier.
O după amĭază la Villa Pamptyli din Roma de P. Joris.
Congresul pentru emanciparea cîinilor de A. Gilli, şi *Intoarceiea împăratuluĭ Guillaume de la vînătoarea de urşĭ* de Falat.
Ce carte să aleagă? de Vautier.
Intîĭa lecţiune de dans de Vauţier.
Bunul Samaritan de Plickhorst.
Martiriĭ de Verhas.
Prea tîrziu de Hans Dahl.
Tentaţiunea pisiceĭ de Rotta.
La Veneţia de Stewart.
O partidă de vînătoare în iarnă de Kovalski.
Sărmaniĭ musicieniĭ Tirolesi de Defregger.

Toate aceste tablourĭ sînt unite cu fascicula a 13-a şi se oferă cetitorilor cu 0.45 banĭ prezintînd bonul de maĭ jos Inştiinţăm tot de o dată ca cu fascicula No. 16 se termină seria importantel publicaţiunĭ „Tableaux célèbres“.

Alte volume oferite ca premiĭ nemerite pentru sezonul de vilegiatură:

Stéphane Jousselin. Yankées, fin de siècle, în loc de 3.50 se dă cu banĭ	0.80
Robert de Bonnières. Lord Hyland, histoire véritable, în loc de leĭ 3.50 se dă cu banĭ	0.80
Comte E. de Keratry. A travers le passé. Souvenirs militaires, în loc de leĭ 3.50 se dă cu banĭ	0.80
George Duruy, Ni dieu ni maître, în loc de 3.50 se dă cu banĭ	0.80
Pierre Kropotkine. Paroles d'un revolté, ouvrage publié, annoté et accompagné d'une préface par Elisée Reclus, în loc de leĭ 3.50 se dă cu leĭ	1.55
Paul Lenglé. Le neveu de Bonaparte. Souvenirs de nos campagnes politiques avec le prince Napoléon Bonaparte (1879—1891), în loc de leĭ 3.50 se dă cu banĭ	0.90
Lord Malmesbury. Mémoires d'un ancien ministre, traduit de l'anglais avec l'autorisation de l'auteur par M. A. B. In loc de leĭ 3.50 se dă cu banĭ	0.85
Louis Jacolliot. Histoire naturelle et sociale de l'humanité: Vol. I.—*La génèse de la terre et de l'homme*, 1 vol. în 8 elzévir, în loc de 8 leĭ se dă cu leĭ	9
Vol. II.—*Le monde primitif*. Les premiers hommes. 1 volum în 8 elzévir, în loc de 8 leĭ se dă cu leĭ	5
Réné de Pont Jest. Le fleuve des perles, un vol. de 400 paginĭ cu 127 desemne după natură reprezentînd vĭaţa chinezilor. In loc de 3.50 se dă cu leĭ	1.75
Albert Verly. Le général Boulanger et la conspiration monarchique, în loc de 3.50 se dă cu banĭ	0.80
Albert Millaud. Les petites comédies de la politique. In loc de 3.50 se dă cu banĭ	0.75
Armand Silvestre. Noël joyeux, un volum luxós în 4° ilustrat cu nudităţĭ, de celebrul scriitor Armand Silvestre, (numaĭ cîte-va sute de exemplare), în loc de 5 leĭ se dă cu leĭ	2.25
Dubois. La médecine nouvelle, uvragiŭ indispensabil în fie ce familie, în loc de leĭ 2.90.	1.25
Le tout savoir universel, répertoire des renseignements utiles et des connaissances pratiques, un volum de aproape 600 paginĭ, în loc de leĭ 2 se dă cu leĭ.	1.25

Cetitoriĭ din provincie trebuĭe să adauge la costul indicat în dreptul fie-căruĭ premiŭ 10 la sută din valoarea nominală *nu din cea redusă*, ca plată pentru porto.

Expediţiunea se face pe riscul adresantuluĭ.

Prezintarea bonuluĭ de maĭ jos saŭ ataşarea luĭ la mandatul poştal este obligatoriŭ; alt-fel nu se liberează premiul.

Doritoriĭ de a nu-şĭ lăsa pachetul expus la pĭerdere îl pot recomanda, adăugînd pentru aceasta 25 banĭ.

PREMIU PENTRU CITITORUL „ADEVĔRULUI“
No. 2926
Acest bon detaşat şi expediat Administraţieĭ ziaruluĭ nostru dă drept la premiŭ şi este valabil pînă la 25 August inclusiv.

MICA PUBLICITATE
DE JOUI

Anunciurile pot conţine adresa saŭ numaĭ iniţiale. Scrisorile nu se liberează de cît prezentatoruluĭ chitanţeĭ respective.
Cererile de informaţiĭ relative la un anunciŭ trebue să aibă menţionat numărul anunciuluĭ respectiv.

Linia de 25 litere 15 banĭ; patru liniĭ 50 banĭ; nu se adm peste patru liniĭ.
Din provincie baniĭ se pot expedia la adresa Administraţieĭ *Adevĕruluĭ,* în plic închis cu mărcĭ poştale.

Nu se admite la „mica publicitate" de cît anunciurĭ relative la *cererĭ şi oferte de slujbă, vinzărĭ şi inchirierĭ, cursurĭ, meditaţiĭ, obiecte perdute şi fondurĭ de comerciŭ, dar fără menţiune de preţ.*

VINZARI şi INCHIRIERI

De *inchiriat* două magaziĭ marĭ şi o curte mare spaţioasă în str. Stavropoleos No. 6. 121-bis. 2

De *vinzare* o bae mare de zinc, eftin şi puţin uzată, adr D. Germani 6 strada Stavropoleos. 121—2

De *inchiriat* saŭ de vînzare două biliarde, a se adresa în strada Speranţeĭ No 45–47. 88—2

De *inchiriat* lunar camere cu şi fără mobilă, calea Griviţeĭ No. 25, între ministerul de finanţe şi şcoala de aplicaţie. 80—4

De *închiriat* aoantag. 2 apartam. str. Salcămilor 7. Unul 7 cam. altul 6 camere ambele cu antreu şi pivniţă. Adr. Adm. ziaruluĭ. 106—4

De *inchiriat* pentru autorităţĭ saŭ particularĭ casa din str. Mihaĭ-Vodă 11, opt camere adr. căpit. Anastasiu Occident 47. 86-2

De *vinzare* o casă nouă construită de douĭ anĭ, compusă din treĭ cam. şi pivniţă curte pavată adr. str. Cereşu 15, colórea verde. 116—6

De *vinzare* bicicletă în bună stare, cu 130 leĭ comptant saŭ 150 leĭ în rate. Adr. E. R. strada Berzeĭ 16 Loco. 89—2

De *vinzare* eftin, total saŭ în parte 3550 Calendare perpetu, 280 romanu Femeile din 1793, la I. Raicoviceanu Piteştĭ. 90—8

Boştori de Vede. Vînd casele noĭ lîngă poliţie centru acont 6000, restul rate, adr. Ioanovicĭ funcţionar la minist. de Finanţe. 87—5

De *arendat* de acum moşia Gorgan, 15 minute din gara Golescĭ, 115 ectare aprópe tóte arabile adresa Gr. Zaharia C.-Lung. 94—42

De *arendat* moşia Mărgăritescĭ, (Roman) 280 pog. adr. Gănescu Buc. Chimist 7, saŭ Craiova, Icenomu str. Ştirbeĭ-Vodă 44. 105—2

De *inchiriat* 4 camere mobilate, se dă în total saŭ la 2 persoane, adresa calea Griviţeĭ No. 52. 99—4

DE VÎNZARE o casă în Calea Victorieĭ No. 103. 63—4

CERERI ŞI OFERTE

Un *normalist.* student doreste a avea o meditaţie de cursul primar saŭ secundar, Adresa str. Teĭ No. 63. 125—1

Un *tinăr* cu referenţe bune avînd o mie leĭ cauţiune caută un post ca încasator saŭ voiajor, adresa H. Ludig, Focşanĭ. 81—2

O *absol.* de şcoala profes. fostă prof. de Esternat. caută post într'un pension orĭ familie, adr. sub V. P. F. adm. Adevăruluĭ 83—2

Fabrică de cărămidă. Dirij. administr. etc. om tecnic teoretic şi practic, caută ocupaţie. Adr. F. C. Adm. ziaruluĭ. 59—4

Bun *administrator* de moşie caută post posedă certificate, abs. a 4 clase liceale adresa Ionescu str. Frumoasă No. 14. 87—5

DIVERSE

Se *caută* un apartament ne mobilat, de 2 odăĭ şi bucătărie, bine situat. Adresa administr. ziaruluĭ. 1?4—2

La *Englezu* str. Episcopieĭ No. 1 se caută un lucr. în branşă de inst. de apă şi 2 ucenicĭ carĭ se vorbească romîneşte. 12?—2

Limba *franceză* scrisă şi vorbită cor. se învaţă perfect la ceĭ maĭ recoman. prof. Duployén, Moşilor 52 grădina Sf. George. 129—1

Se *primesc* elevĭ în gasdă cu menagiul complect. Str. Sfinţitu-Maicelor No 7 în apropiere de tóate liceele. 63—3

CORESPONDENTA

Lara. Mulţum. mult p. ce i-aĭ trimis dupe plecare. Nu va uita ce datoreşte şi va face cum scrii. Dute la Sc., ca să nu uiţi. *M.* 12?—1

Idda. Spune Em., că după proced. săŭ, s'a luat uşor înapoĭ ce i-se trimisese; de vrea, ar putea primi ceva în loc, cît stă aci. *Iddu.* 12.—1

Tipărit cu cerneală E. T, Gleitsmann. Dresda — Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul" Pasagiul Băncei Naţionale — Proprietar CONST. MILLE